

*80*lecie
SAMORZĄDU LEKARSKIEGO
NA ŚLĄSKU
— 1935-2015 —

ProMedico

PISMO ŚLĄSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ W KATOWICACH

marzec 2016 nr 229

ISSN 1232-8693

Zawody narciarskie w Szczyrku

str. 26

► **Lekarz,
instytucja i etyka**
str. 9

► **Między medycyną
a biznesem**
str. 10

► **Hospicjum
to sztuka życia**
str. 19

FUNDACJA LEKARZOM SENIOROM

ul. Grażyńskiego 49a, 40-126 Katowice, tel: 32 258-54-15 www.domlekarza.pl, www.izba-lekarska.org.pl

A ILE **SERC** ZMIĘŚCI SIĘ W **TWOIM SERCU** ?

KRS 0000316367

Nr konta 19 1050 1214 1000 0023 3784 4878

Program do rozliczeń podatkowych można pobrać ze strony internetowej ŚIL :
<http://www.izba-lekarska.org.pl> lub
http://www.izba-lekarska.org.pl/407-fundacja_lekarzom_seniorom

Z mojego punktu widzenia

W ostatnich tygodniach lutego „odżyła” w mediach sprawa śląskiej onkologii. Medialne akcje (petycje, artykuły) przypominają m.in., że z leczeniem onkologicznym i radioterapią prowadzonymi na światowym poziomie kojarzone są w Polsce właśnie Gliwice. Prezydium ORL już 9 października ub.r. wystąpiło do Ministerstwa Zdrowia z poparciem idei powstania Śląskiego Instytutu Onkologii. Podtrzymuję głębokie przekonanie, że jego powołanie będzie miało niebagatelne znaczenie dla dalszego rozwoju leczenia onkologicznego w Polsce i na Śląsku. Oddział w Gliwicach – Centrum Onkologii – Instytut im. M. Curie-Skłodowskiej wypracował już znakomitą, międzynarodową pozycję, projekt powołania takiego Instytutu jako niezależnego projektu badawczego powinien znaleźć jak najszybciej pozytywny finał.

Ostatnie tygodnie to też problemy Zagłębiowskiego Centrum Onkologii Szpitala Specjalistycznego im. Starkiewicza w Dąbrowie Górniczej, w którym ograniczono działanie internistycznej części SOR. Oddział wewnętrzny z powodu braku obsady lekarskiej został czasowo zamknięty. Lekarze z tego Oddziału złożyli wypowiedzenia jeszcze w ubiegłym roku, przez ten czas dyrekcji Szpitala nie udało się znaleźć ich zastępców. W sytuacji deficytu specjalistów, zwłaszcza w niektórych dziedzinach, coraz większe znaczenie ma właściwe traktowanie lekarzy i zapewnienie im przez zarządzających należnych warunków.

Brak wymiany pokoleniowej wśród lekarzy staje się coraz bardziej widoczny. Ma na to wpływ m.in. spadek liczby studentów w latach 2000-2009, ale też emigracja zarobkowo-szkoleniowa. Od 2004 do 2015 r. ŚIL na prośbę zainteresowanych wydała 1500 zaświadczeń uprawniających do pracy w krajach UE, w skali Polski ten problem jest o wiele większy. Spełniły się nasze przypuszczenia, że tego braku nie wypełnią Koleżanki i Koledzy ze wschodniej części Europy. To świadczy o słabości ochrony zdrowia, za którą nie odpowiadają lekarze. Trudno się dziwić, że szukają lepszych warunków do pracy, a wśród powodów często dramatycznych decyzji o emigracji nie występują jedynie względy ekonomiczne, ale też liczne bariery i ograniczenia. System, w którym zmuszeni jesteśmy pracować, musi zostać przebudowany tak, by był dla lekarza bardziej przychylny, by młodzi ludzie nie wyjeżdżali z Polski, by tam rozwijać się zawodowo.

Po raz kolejny chciałbym podkreślić olbrzymią rolę lekarzy – Seniorów. Ich doświadczenie życiowe i zawodowe powinny być inspiracją

zarówno dla studentów i uczniów, którzy są jeszcze przed decyzją o wyborze uczelni, jak i dla młodych lekarzy. Nie możemy zapominać o naszych Mistrzach, którzy na początku naszej zawodowej drogi nieraz „prowadzili nas za rękę”, służąc radą i pomocą na każdym jej etapie. Każdemu rozpoczynającemu pracę młodemu adeptowi sztuki lekarskiej życzę z pełnym przekonaniem, by jak najszybciej znalazł takiego właśnie Nauczyciela. W ŚIL działa Fundacja Lekarzom Seniorom, której celem jest udzielanie wsparcia dla lekarzy i lekarzy dentystów, członków Izby, ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia oraz inne ograniczenia. Jej zadaniem jest też działalność na rzecz ograniczania niepełnosprawności wieku podeszłego, podtrzymywania samodzielności starszych Koleżanek i Kolegów, popularyzowanie i wspieranie wolontariatu. Fundacja, będąc organizacją pożytku publicznego, zbiera 1% podatku od dochodu za miniony rok podatkowy. Bardzo liczymy na Waszą przychylność i aktywność w tym względzie! Dotyczy to całego naszego środowiska, również młodych Koleżanek i Kolegów. Do naszego dzieła mogą dołączyć się także inne osoby, członkowie rodzin czy znajomi. Wiemy, jak wielu Seniorów wymaga wsparcia. W śląskiej rodzinie lekarskiej powinniśmy pomagać sobie nawzajem!

Jeden z artykułów prasowych wywołał szczególnie duży oddźwięk. Chodzi o tekst Pawła Walewskiego („Polityka” nr 4, 2016). Autor opisuje znaną dobrze sytuację: ktoś woła czy jest na sali lekarz? Tym razem zawołano tak w samolocie, a lekarz po udzieleniu pomocy... wystawił linii lotniczej rachunek za świadczenie medyczne. To jednak dobry przykład do refleksji: czy lekarz to zawód, jak każdy inny, czy zawód szczególny, opierający się na powołaniu, głębokiej misji niesienia pomocy w każdej sytuacji? Te pytania dobrze wpisują się w nasze samorządowe debaty nad dehumanizacją medycyny i istotą zawodu lekarza, w kontekście zapisów KEL. Bardzo wielu z nas zostało „lekarzami na całe życie”, bo wybrało nie tylko zawód, ale i jego deontologię. Czy jednak tak powiedzą wszyscy? Z niepokojem obserwujemy, jak ci, którzy znaleźli się wśród decydentów różnych szczebli, w ferworze pogoni za zyskiem i sukcesami za wszelką cenę, zapominają o tym, co naprawdę znaczy fakt, że są lekarzami...

W numerze:

Z mojego punktu widzenia	1
Od redakcji	2
Z działań samorządu	3-8
Wybrane z kalendarium	3-4
Z pacjentami przez pół wieku	5-6
Komisje problemowe. Składki wracają do lekarzy	8
Lekarz, instytucja i etyka	9
Dehumanizacja medycyny	10
Z teki rzecznika	11

Prawo medyczne	13
Kursy i konferencje	14-15
Młodzi lekarze	16-17
Opieka paliatywna i hospicyjna	19
Z sukcesów członków ŚIL	20-21
Sport. Zawody narciarskie w Szczyrku	22-23
Sport. Sukcesy lekkoatletyczne członków ŚIL	24-27
„IPro Medico” Postscriptum:	28
Latarnie umarłych – esej dr. E. Czubaka	28
Sporkanie wielkanocne Lekarzy Seniorów	29-30
Wspomnienia, nekrologi	31-34
Ogłoszenia, reklamy	35-36

Śląska Izba Lekarska

**Biuro czynne jest
w poniedziałki i środy
od 8.15 do 17.00,
a we wtorki,
czwartki i piątki
od 8.15 do 16.15.**

- ▶ **32 60 44 200** – główny numer, informacja o numerach wewnętrznych ŚIL
- ▶ **32 60 44 257** – FAX
- ▶ **32 60 44 210** – Dział Rejestru Lekarzy
- ▶ **32 60 44 220** – Dział Prywatnych Praktyk
- ▶ **32 60 44 225** – Ośrodek Kształcenia Lekarzy
- ▶ **32 60 44 230** – Składki
- ▶ **32 60 44 235** – Dział Księgowy
- ▶ **32 60 44 237** – Główna Księgowa
- ▶ **32 60 44 240** – Biuro Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Katowicach
- ▶ **32 60 44 251** – Dyrektor Biura ŚIL
- ▶ **32 60 44 253** – Sekretariat ŚIL
- ▶ **32 60 44 254** – rezerwacja miejsc w Hotelu „Pro Medico” w Warszawie
- ▶ **32 60 44 260** – Redakcja pisma „Pro Medico” oraz Dział Informacyjno-prasowy
biuletyn@izba-lekarska.org.pl
mediasil@izba-lekarska.org.pl
Rzecznik prasowy:
a.vdc@izba-lekarska.org.pl
- ▶ **32 60 44 262** – Ogłoszenia i reklamy w „Pro Medico”
- ▶ **32 60 44 265** – Zespół Radców Prawnych
- ▶ **32 60 44 270** – Sekretariat Komisji: Bioetycznej, Konkursowej i Etycznej
- ▶ **32 60 44 280** – Sekretariat Okręgowego Sądu Lekarskiego w Katowicach

Okręgowa Rada Lekarska w Katowicach uprzejmie informuje, że

**XXXVI OKRĘGOWY
ZJAZD LEKARZY
odbędzie się 9 kwietnia 2016 r.**

**W Domu Lekarza w Katowicach,
ul. Grażyńskiego 49 a**

Początek obrad o godz. 9.00

Od redakcji

Uprzejmie przypominamy, że oprócz wydania papierowego, na stronie internetowej ŚIL znajduje się **wydanie internetowe „Pro Medico Postscriptum”**. Znajdą tam Państwo teksty i zdjęcia niepublikowane w gazecie dostarczanej przez kolportaż. I tak: w grudniowo-styczeniowej edycji: wywiad z profesorem wizytującym **Markiem Łosem**, który przeprowadził dr **Krzysztof Siemianowicz**. Rozmowa dotyczy wykładów prof. Łosa na SUM w listopadzie ub.r.: „Komórki macierzyste: klasyfikacja, potencjał regeneracyjny i ich znaczenie w nowotworach” oraz „Biomateriały – znaczenie w medycynie i rys historyczny”. W lutowym wydaniu zamieściliśmy fotograficzne podsumowanie II Andrzejek Stomatologicznych. Internetowa wersja dostępna jest w zakładce „Pro Medico; „Pro Medico – bieżące numery”.

Dziękujemy za nadesłane teksty, zdjęcia i uwagi o piśmie. Otrzymujemy wiele sugestii – niektóre są sprzeczne. Bo jak pogodzić postulaty: „(...) Dziękuję za poruszenie tego tematu, wreszcie coś innego niż ten sport, na który naprawdę szkoda tyle miejsca, w końcu ilu z nas bierze w tym udział?”; „Dlaczego nie ma więcej relacji sportowych? Mamy wspaniałych zawodników, z wieloma sukcesami (...)” albo „(...) zdrowie nie pozwala mi już na podróże, za to z chęcią czytam ciekawe reportaże, szkoda, że ukazują się tak rzadko”; „Zamiast drukować, gdzie kto pojechał, zamieszczajcie więcej relacji ze spotkań lekarzy”; „Po co te sprawozdania, kto z kim się spotkał, tego nikt nie czyta”; „Powinniście jak najszybciej nas informować, co robi samorząd” – i tak dalej. Wszystkie uwagi bierzemy sobie do serca. Najważniejsze jest to, żeby Państwo nadal chcieli dzielić się swoimi sukcesami, refleksjami, wspomnieniami, przekazywać Czytelnikom, co dla Was istotne, ciekawe, co denerwuje i cieszy – w pracy i po godzinach.

Uprzejmie informujemy, że Dział Informacyjno-Prasowy Śląskiej Izby Lekarskiej udziela lekarzom i lekarzom denty stom, członkom ŚIL, porad w zakresie kontaktów z mediami (codziennie w dni robocze, w godzinach pracy Biura ŚIL).

Konsultacje, opinie medioznawcze oraz inne informacje związane z funkcjonowaniem polskiego rynku medialnego mogą być też uzyskane drogą e-mailową: a.vdc@izba-lekarska.org.pl oraz bezpośrednio w Dziale Informacyjno-Prasowym na V p. Domu Lekarza.

Wybrane z kalendarium

► Posiedzenie ORL

Katowice 13 stycznia 2016

► 13 stycznia odbyło się posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach. Podczas tego spotkania trzech lekarzy z zespołu profesora **Adama Maciejewskiego** odebrało przyznane im jeszcze w 2015 roku najwyższe wyróżnienie Śląskiej Izby Lekarskiej. Wawrzyn Lekarski otrzymał profesor Adam Maciejewski wraz z całym zespołem chirurgów i anestezjologów. Tym samym grono szacownych laureatów tej prestiżowej nagrody powiększyło się o 18 nazwisk. Uroczyste wręczenie statuetki i dyplomów miało miejsce 21 października 2015 roku. 13 stycznia dyplomy odebrali lekarze, którzy nie mogli być obecni na październikowej gali:

- **dr Gabriela Poręba** – specjalista anestezjologii i intensywnej terapii. Z Zakładem Anestezjologii i Intensywnej Terapii Centrum Onkologii Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie, z Oddziałem w Gliwicach związana od dziewięciu lat. W zawodzie pracuje ponad 22 lata.
- **dr Aleksandra Pietrzak-Lasota** – specjalista anestezjologii i intensywnej terapii. Od 12 lat lekarz Zakładu Anestezjologii i Intensywnej Terapii Centrum Onkologii Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie Oddziału w Gliwicach.
- **dr n. med. Stanisław Półtorak** – specjalista chirurgii onkologicznej, posiadający również specjalizację I^o z chirurgii ogólnej, kierownik Kliniki Chirurgii Onkologicznej i Rekonstrukcyjnej w Gliwicach, lekarz z trzydziestoletnim doświadczeniem. Za zasługi na rzecz rozwoju transplantologii i medycyny rekonstrukcyjnej w Polsce, za osiągnięcia w rozwijaniu i propagowaniu zdobyczy nauki w dziedzinie transplantologii odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Laureaci Wawrzynu Lekarskiego.

► Tego samego dnia nagrodzeni zostali także młodzi lekarze, którzy zdali Lekarski Egzamin Końcowy oraz Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Końcowy, uzyskując najwyższe noty wśród lekarzy naszej Izby (kolejność alfabetyczna).

1. **Joanna Fryżewska**
2. **Weronika Gawron**
3. **Ewelina Klon**
4. **Justyna Kulczycka**
5. **Radosław Liszka**
6. **Marta Łabuś**
7. **Mateusz Machura**
8. **Aleksander Salomon-Perzyński**
9. **Grzegorz Sławiński**.

Warto zaznaczyć, że Aleksander Salomon-Perzyński zdał końcowy egzamin lekarski najlepiej w całym kraju w sesji jesiennej (czytaj więcej na str. 16).

► Lekarz, instytucja i etyka

foto: Alicja van der Coghren

Dr hab. n. med. Jarosław Markowski i mec. Ryszard Ostrowski w trakcie panelu.

W trakcie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach odbył się panel dyskusyjny pt. „Artykuł 61 Kodeksu Etyki Lekarskiej – widziany z wielu perspektyw”. Art. 61 stanowi, że „Lekarz urzędu państwowego, samorządowego lub jakiegokolwiek instytucji publicznej lub prywatnej powinien rzetelnie wypełniać zobowiązania zaciągnięte wobec tych instytucji; jednak lekarz nie powinien spełniać poleceń pracodawcy sprzecznych z zasadami etyki i deontologii lekarskiej”. W panelu i dyskusji na ten temat wzięli udział: dr n. med. **Jacek Kozakiewicz** – prezes ORL w Katowicach, mec. **Roman Kusz** – wicedziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach, mec. **Ryszard Ostrowski** – dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach, dr hab. n. med. **Andrzej Wojnar** – przewodniczący Komisji Etyki Naczelnej Rady Lekarskiej. Obok członków ORL i jej Komisji Etyki Lekarskiej nie zabrakło także prezesa NRL dr n. med. **Macieja Hamankiewicza**, a także przedstawicieli Okręgowych Izb Lekarskich z Wrocławia, Opola, Częstochowy i Bielska-Białej. Obecny był także dr n. med. **Jerzy Dosiak**, przewodniczący Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Lekarskiego oraz dr n. med. **Igor Radziewicz-Winnicki**, były podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia. Panel moderował dr hab. n. med. **Jarosław Markowski** – przewodniczący Komisji Etyki Lekarskiej ORL w Katowicach (czytaj więcej na str. 9). ●

AvdC

► Śląscy lekarze w rocznicę katastrofy MTK: ratownicy zdali egzamin

Katowice 28 stycznia 2016

Śląskie środowisko lekarzy z uznaniem wspomina pracę uczestników akcji ratowniczej po katastrofie hali Międzynarodowych Targów Katowickich sprzed 10 lat. „Zdaliście Państwo najtrudniejszy egzamin” – napisał prezes ORL **Jacek Kozakiewicz** w wystosowanym liście otwartym.

„28 stycznia 2016 r. mija 10. rocznica największej katastrofy budowlanej w historii Polski. W hali Międzynarodowych Targów Katowickich zginęło 65 osób, a ponad 140 zostało rannych. Gdy około godz. 17.15 runął dach, wewnątrz trwały międzynarodowe targi i ogólnopolska wystawa gołębi.

ciąg dalszy na str. 4 ►►►

ciąg dalszy ze str. 3 ▶▶▶

fot. arch. prywatne

Ratownicy podczas akcji na terenie MTK.

Gołąb – symbol pokoju – w naszym regionie stał się również symbolem tragedii. W tym rocznicowym dniu, jeszcze raz w imieniu śląskiej rodziny lekarskiej dziękuję wszystkim uczestnikom akcji ratowniczej, walczącym z tragicznymi skutkami katastrofy. Pamiętamy o bohaterach tamtych dni. O lekarzach, ratownikach medycznych i sanitariuszach. Słowa wdzięczności za ofiarność, wykazaną w tych dramatycznych chwilach, kieruję również do strażaków, ratowników GOPR i TOPR, ratowników górniczych, policjantów, pracowników służb komunalnych, żołnierzy oraz wolontariuszy. Zdaliście Państwo najtrudniejszy egzamin. Nie zapomniemy o tym, że daliście z siebie wszystko, by w ekstremalnych warunkach z ogromną determinacją walczyć o każde istnienie. Zapamiętamy zrodzoną wtedy ludzką solidarność. Śląskie środowisko lekarskie niejednokrotnie podkreślało, że ogromnie docenia ludzi, którzy uczestniczyli w tej pełnej heroizmu akcji. Jej dowódcą nadbrygadier **Janusz Skulich** – ówczesny Śląski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej – kierował ponad 1300 ratownikami. W 2008 roku został przez Śląską Izbę Lekarską uhonorowany jej najwyższym wyróżnieniem Wawrzynem Lekarskim. Dziękujemy za poświęcenie i profesjonalizm." ●

*Dr n. med. Jacek Kozakiewicz
Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach*

▶ Wyjazdowe posiedzenie Prezydium ORL

Zabrze 3 stycznia 2016

Celem spotkania było przyjrzenie się problemom służby zdrowia z punktu widzenia samorządu terytorialnego.

– *Medycyna jest dla Zabrza szczególnie ważna. Przyniosła naszemu miastu wiele splendoru i przeobraziła wizerunek* – powiedziała wiceprezydent Zabrza **Katarzyna Dzióba**, witając zebranych gości. – *200 mln złotych – tyle na inwestycję w ochronę zdrowia wydano w Zabrzu w ciągu czterech lat* – poinformowała podczas spotkania **Czesława Winecka**, naczelnik Wydziału Zdrowia Urzędu Miasta. Nie są to tylko pieniądze z budżetu miasta. Pochodzą z różnych źródeł, między innymi z projektów unijnych. Te pieniądze zostały wydane na modernizację pięciu szpitali. Miasto współfinansowało m.in. Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, które jest częścią Szpitala Miejskiego.

Zabrzańskie placówki medyczne mają jednak w niektórych dziedzinach swoje bolączki. Jedną z nich jest brak niektórych specjalistów. Sprawa dotyczy np. psychiatrii dziecięcej czy endokrynologii. W Zabrzu nie ma jednak tak dużych problemów jak chociażby

fot.: Alija van der Coghren

Obrazy Prezydium ORL podczas wyjazdowego posiedzenia.

z internistami w Dąbrowie Górniczej. Zabrze to ośrodek akademicki, ma mniejsze problemy kadrowe niż inne miasta.

– *Lekarz, który pracuje w sytuacji permanentnego deficytu, pod bezustanną presją, będzie defensywny. Potrzebujemy lekarzy odważnych. Lekarze są stawiani w trudnych sytuacjach przez zarządzających. Dziś w NFZ nikt nie pyta o jakość. Musimy podejmować merytorycznie uzasadnione decyzje. Nie możemy się ograniczać do zapłaconej procedury* – mówił także podczas spotkania dr n. med. **Jacek Kozakiewicz**.

Prezes ORL zaapelował też do samorządu zabrzańskieg o współpracę w zakresie uświadamiania pacjentów, jeżeli chodzi o olbrzymi problem suplementów diety:

– *Apteki stają się punktami sprzedaży detalicznej. Chcemy w ŚIL rozpocząć kampanię, aby pacjenci świadomie dbali o swoje zdrowie. Gigantyczne pieniądze są wydawane na nieprzebadane preparaty, a lekarz czeka na pacjenta.* ●

Anna Tabaka-Makuchowska

▶ Spotkania

▶ W KRAKOWIE

12 stycznia 2016 i 5 lutego 2016:

Śląska Izba Lekarska zacieśnia współpracę z Małopolską Izbą Lekarską. Na spotkaniach omawiano szczegóły wydania specjalnej zbioru praw lekarza. To kompendium scalające przepisy dotyczące praw podmiotowych lekarzy i lekarzy dentyistów w jednym dokumencie. Przepisy zmieniają się szybko, a to powoduje, że wielu lekarzy nie zna swoich praw. Zbiór ten ma im w tym pomóc.

▶ W WARSZAWIE

14 stycznia 2016:

Prezes ORL **Jacek Kozakiewicz** spotkał się po raz kolejny z prezesem Narodowego Funduszu Zdrowia **Tadeuszem Jędrzejczykiem** w centrali NFZ w Warszawie. Spotkanie dotyczyło harmonogramu pracy lekarzy stomatologów udzielających świadczeń w zakresie leczenia stomatologicznego na podstawie umów ze ŚOW NFZ. Kroki, które zostały podjęte w tej palącej kwestii przez przedstawicieli Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach publikujemy na str. 18.

▶ W CZĘSTOCHOWIE

22 stycznia 2016:

Prezes ORL **Jacek Kozakiewicz** spotkał się z członkami Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Częstochowie i Komitetem Organizacyjnym Obchodów 100-lecia śmierci doktora **Władysława Biegańskiego**. Tematem rozmów była organizacja obchodów tej rocznicy, które zaplanowano na 7 i 8 kwietnia 2017 roku. ●

Z pacjentami przez pół wieku

Zabrze 3 stycznia 2016

fot.: Alicja van der Coghren

Od lewej, górny rząd P.T.: Zygfryd Wawrzynek, Antoni Węgiel, Bogumiła Szymczyk, Jan Wodniecki, Jacek Kozakiewicz, Katarzyna Dzióba – wiceprezydent Zabrze, Danuta Sońta-Jakimczyk, Stanisława Przytocka.

Od lewej, dolny rząd P.T.: Elżbieta Seferowicz, Krystyna Rożek-Lesiak, Marian Pardela, Krystyna Karczewska, Andrzej Kadlof, córka prof. Bożeny Hager-Maleckiej – Danuta Rzepecka, Mieczysław Fryczkowski, Józef Dzieliński.

Śląska Izba Lekarska wraz z Urzędem Miasta Zabrze uroczystie uhonorowała najbardziej zasłużonych lekarzy. Podziękowaliśmy 16 specjalistom, którzy przez kilkadziesiąt lat pracowali w zabrzańskich szpitalach i przychodniach, niosąc nieocenioną pomoc mieszkańcom miasta.

W szacownym gronie wyróżnionych znaleźli się:

1. prof. dr hab. n. med. **Józef Dzieliński** – absolwent Śląskiej Akademii Medycznej, dyplom uzyskał w 1966 roku. Jest specjalistą w dziedzinie chirurgii ogólnej, chirurgii klatki piersiowej i chirurgii dziecięcej. Przez lata z poświęceniem pracował w Katedrze i Klinice Chirurgii Dziecięcej w Zabrzu.
2. prof. dr hab. n. med. **Mieczysław Fryczkowski** – absolwent Śląskiej Akademii Medycznej, dyplom uzyskał w 1963 roku. Jest specjalistą urologii, posiada również specjalizację I° w dziedzinie chirurgii ogólnej. Przez lata z poświęceniem pracował w Katedrze i Klinice Urologii w Zabrzu.
3. dr n. med. **Bogdan Głowacki** – absolwent Uniwersytetu Poznańskiego, dyplom uzyskał w 1949 roku. Jest specjalistą w dziedzinie neurologii. Przez lata z poświęceniem pracował w Klinice Neurologii w Zabrzu oraz w Szpitalu Górniczym w Zabrzu.
4. prof. dr hab. n. med. **Bożena Hager-Malecka** – absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, dyplom uzyskała w roku 1949, była specjalistą w dziedzinie pediatrii. Przez lata z poświęceniem pracowała w Katedrze i Klinice Pediatrii w Zabrzu.
5. dr **Andrzej Kadlof** – absolwent Śląskiej Akademii Medycznej, dyplom uzyskał w 1964 roku. Jest specjalistą w dziedzinie chirurgii ogólnej, chirurgii onkologicznej, posiada również specjalizację I° w dziedzinie dermatologii i wenerologii. Przez lata z poświęceniem pracował w Szpitalu Miejskim w Zabrzu.
6. prof. dr hab. n. med. **Krystyna Karczewska** – absolwentka Śląskiej Akademii Medycznej, dyplom uzyskała w roku 1961. Jest specjalistką w dziedzinie pediatrii, gastroenterologii i gastroenterologii dziecięcej. Wciąż pracuje w Katedrze i Klinice Pediatrii w Zabrzu.
7. prof. dr hab. n. med. **Marian Pardela** – absolwent Śląskiej Akademii Medycznej, dyplom uzyskał w 1961 roku. Jest specjalistą w dziedzinie chirurgii ogólnej. Przez lata z poświęceniem pracował w Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej i Naczyń w Zabrzu.
8. dr **Stanisława Przytocka** – absolwentka Śląskiej Akade-

mii Medycznej, dyplom uzyskała w 1968 roku. Jest specjalistą w dziedzinie chorób wewnętrznych. Przez lata z poświęceniem pracowała w Szpitalu Miejskim w Zabrzu, obecnie nadal pracuje w Przychodni „Zdrowie” w Zabrzu.

9. dr n. med. **Krystyna Rożek-Lesiak** – absolwentka Śląskiej Akademii Medycznej, dyplom uzyskała w 1962 roku. Jest specjalistą chorób wewnętrznych, posiada również specjalizację I° w dziedzinie radioterapii. Przez lata z poświęceniem pracowała w Klinice Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. Pomyślnie powołana na prezesa powołanego w 1988 roku Stowarzyszenia *Misericordia*, obecnie w ramach stowarzyszenia działa Centrum Kształcenia Ustawicznego Wszechnica Zabrzeńska.

10. dr n. med. **Elżbieta Seferowicz** – absolwentka Śląskiej Akademii Medycznej, dyplom uzyskała w 1962 roku. Jest specjalistą w dziedzinie dermatologii i wenerologii. Przez lata z poświęceniem pracowała w Zespole Opieki Zdrowotnej w Zabrzu oraz Klinice Dermatologii i Wenerologii w Zabrzu.

11. prof. dr hab. n. med. **Danuta Sońta-Jakimczyk** – absolwentka Śląskiej Akademii Medycznej, dyplom uzyskała w 1964 roku. Jest specjalistą onkologii i hematologii dziecięcej, posiada również specjalizację I° w dziedzinie pediatrii. Przez lata z poświęceniem pracowała w Katedrze i Klinice Hematologii Dziecięcej i Chemioterapii w Zabrzu.

12. dr hab. n. med. **Ludwik Straszecki** – absolwent Śląskiej Akademii Medycznej, dyplom uzyskał w 1953 roku. Jest specjalistą ortopedii i traumatologii, posiada również specjalizację I° w dziedzinie chirurgii ogólnej i medycyny przemysłowej. Przez lata z poświęceniem pracował w Szpitalu Górniczym w Zabrzu.

13. dr n. med. **Bogumiła Szymczyk** – absolwentka Akademii Medycznej we Wrocławiu, dyplom uzyskała w roku 1951. Jest specjalistką w dziedzinie dermatologii i wenerologii. Przez lata z poświęceniem pracowała w Klinice Dermatologii i Wenerologii w Zabrzu oraz w Szpitalu Miejskim w Zabrzu

14. dr n. med. **Zygfryd Wawrzynek** – absolwent Śląskiej Akademii Medycznej, dyplom uzyskał w 1961 roku. Jest specjalistą radiologii, posiada również specjalizację I° w dziedzinie medycyny ogólnej i rentgenodiagnostyki. Przez lata z poświęceniem pracował w Śląskiej Akademii Medycznej oraz w Górniczym Zespole Opieki Zdrowotnej w Zabrzu.

15. dr hab. n. med. **Antoni Węgiel** – absolwent Śląskiej Akademii

Z pacjentami przez pół wieku

ciąg dalszy ze str. 5 ▶▶▶

Medycznej, dyplom uzyskał w 1962 roku. Jest specjalistą w dziedzinie chorób wewnętrznych i diabetologii. Przez lata z poświęceniem pracował w Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych w Zabrze.

16. prof. dr hab. n. med. **Jan Wodniecki** – absolwent Akademii Medycznej w Krakowie, dyplom uzyskał w 1963 roku. Jest specjalistą w dziedzinie chorób wewnętrznych i kardiologii. Przez lata z poświęceniem pracował w Katedrze i Klinice Kardiologii w Zabrze.

Otwierając spotkanie w zabrzańskie filharmonii, **Jacek Kozakiewicz**, prezes ORL, powiedział:

– *W imieniu całej śląskiej rodziny lekarskiej chylę czoła przed tym, co uczyniliście nie tylko dla chorych, ale i dla całego środowiska lekarskiego i dla społeczeństwa. Musimy być razem, musimy się wzajemnie wspierać, dlatego proszę, żebyście w miarę swoich sił wspierali nas swoją mądrością, swoją życzliwością i swoim doświadczeniem.* Na uroczystości pojawili się nie tylko sami wyróżnieni, ale też ich rodziny. Często to właśnie one przez wiele lat płaciły za zawody sukces męża, żony, mamy czy taty. Lekarze byli nieobecni w rodzinnych domach, żyli w ogromnym stresie i miewali też chwile słabości. Wielu uhonorowanych nie wybierało dla siebie zawodowej ścieżki, mieli ją już z góry wytyczoną.

Dr n. med. Bogumiła Szymczyk od zawsze wiedziała, że będzie lekarzem.

– *Wiedziałam, że czeka mnie bardzo trudne życie, widziałam wojnę i patrzyłam na pracę lekarza, mojego ojca, w tym czasie. To jest coś, co w człowieku tkwi, ta chęć pomagania innym. My tego nie robimy dla pieniędzy, ani dla poklasku, tylko żeby komuś pomóc. W tym roku minęły 62 lata od kiedy zostałam lekarzem. Postanowiłam przejść na emeryturę. Pamiętajcie, że lekarz to nie zawód – to służba człowiekowi potrzebującemu* – powiedziała, odbierając wyróżnienie dr Bogumiła Szymczyk.

Profesor Krystyna Karczewska przyznaje, że tę pracę trzeba lubić. Wciąż jeździ do przychodni.

– *Bóg mi daje siły, więc póki mogę, dojeżdżam sama z Tychów do Zabrze i dzielę się zdobytą przez lata wiedzą* – tłumaczy prof. Karczewska. Dodaje, że pacjenci na przestrzeni lat bardzo się zmienili, zmieniły się też choroby. Dawniej dominowały np. u dzieci biegunki, w tej chwili królują zaparcia. Najmłodszy chorują na nieswo-

iste zapalenie jelit, są to bardzo ciężkie schorzenia, których wcześniej nie było. To fascynująca praca, ale Pani Profesor podkreśla, że musi się stale dokształcać.

Profesor Danuta Sońta-Jakimczyk po 47 latach pracy w Klinice Pediatrii w Zabrze odeszła już na emeryturę. W latach 60., gdy rozpoczęła pracę, wyleczalność z chorób nowotworowych była prawie zerowa. W definicji białaczki było zapisane, że jest to choroba nieuleczalna. Niejednokrotnie słyszała z ust swoich kolegów pediatrów: *Jak Ty tam możesz pracować? Przecież tam umierają dzieci.* Profesor Sońta-Jakimczyk marzyła, by doczekać czasów, w których definicja białaczki będzie już zupełnie inna.

– *Trzeba mieć marzenia, bo marzenia się spełniają. Gdy przechodziłam na emeryturę było tak, że z białaczki można było już wyleczyć 90-95% dzieci. Byłam świadkiem i współtwórcą tego medycznego postępu. To jest praca zespołowa, ten postęp, te wyleczone dzieci, które przysyłają kartki, zaproszenia na ślub, zdjęcia dzieci, które urodziły. Czy może być coś piękniejszego?* – pyta pani profesor.

Zawsze była lekarzem, potem dopiero mamą. Dzieci w szpitalu były na pierwszym miejscu. Jej własne nie poszły w ślady mamy:

– *Nie mam żalu. Widziały moją pracę, widziały moje łzy. Jak wracałam do domu, nieraz siadałam w kącie i płakałam. W tym trudnym zawodzie ważna jest rodzina. Moja zawsze bardzo mocno mnie wspierała i to mi pozwoliło przetrwać... Jestem szczęśliwa.*

Jan Lesiak, syn dr n. med. Krystyny Rożek-Lesiak przyznaje, że mamy w domu często nie było, ale bardzo się starała, by macierzyństwo połączyć z pracą.

– *Babcia i ojciec pomagali w naszym wychowaniu jak mogli. W latach 90. Taty zabrakło. Od tego czasu Mama wychowywała nas sama, nie było jej łatwo. Widziałem na co dzień trud bycia lekarzem i może właśnie dlatego ja wybrałem zupełnie inną drogę* – podkreśla Jan Lesiak.

Na uroczystej gali zabrakło prof. **Bożeny Hager-Maleckiej**, którą reprezentowała córka **Danuta Rzepecka**, dr n. med. **Bogdana Glowackiego** oraz dr. **Ludwika Straszackiego**. Nie mogli wziąć udziału w uroczystej gali ze względu na zły stan zdrowia. Pani Profesor Bożena Hager-Malecka zmarła kilka dni po uroczystości. ●

AvdC

RECEPTY REFUNDOWANE

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy,

W naszym newsletterze z 5 stycznia 2016 r. informowaliśmy, że w wyniku zmiany ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia – począwszy od 12 grudnia 2015 r. nie ma obowiązku podpisywania z NFZ umów upoważniających do wystawiania recept na leki refundowane. Aktualnie lekarz posiadający prawo wykonywania zawodu jest uprawniony do wystawiania recept na leki refundowane jedynie na podstawie znowelizowanej ustawy refundacyjnej. Warunkiem realizowania powyższego uprawnienia jest uzyskanie indywidualnego numeru recepty, nadawanego przez NFZ.

Tymczasem, jak wynika z informacji, które dotarły do Śląskiej Izby Lekarskiej 19.01.2016 r., ŚÓW NFZ odmówił przyjęcia składanego przez uprawnionego lekarza wniosku o uzyskanie uprawnienia do pobierania numerów recept na leki refundowane, twierdząc, że nie jest technicznie przygotowany do realizacji powyższego zadania.

Powyższe wzbudziło nasze zdziwienie i konsternację, zwłaszcza, że sam ŚÓW NFZ w Komunikacie nr 138/2015 z 21.12.2015 r. informował zarówno o spoczywającym na

dyrektorach oddziałów wojewódzkich NFZ obowiązku nadawania numerów dla recept refundowanych, jak również udostępnił szczegółową instrukcję występowania z wnioskiem o uzyskanie uprawnienia do pobierania numerów recept.

Podjąłem niezwłocznie stosowne kroki celem wyjaśnienia zaistniałej sytuacji, informując o problemach p.o. dyrektora ŚÓW NFZ dr Krystynę Semenowicz-Siudę. Pani Dyrektor przeprosiła za zaistniałe zdarzenie odmowy przyjęcia wniosku i zapewniła, że wnioski będą przyjmowane zgodnie z wcześniejszą informacją, podaną zarówno w Komunikacie NFZ z 21.12. 2015 r., jak również na naszej stronie internetowej.

Przekazując powyższe, proszę o pilną informację w przypadku napotkania trudności w realizacji dostępu do recept, mając jednak nadzieję, że podobny przypadek się nie powtórzy.

Z koleżeńskim pozdrowieniem,
Jacek Kozakiewicz

► Bądź ostrożny, nie graj w reklamach – ostrzegamy lekarzy

Komunikat Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej dr. Grzegorza Wrony w związku z pojawiającymi się przypadkami udziału lekarzy w reklamach.

„Zgodnie z przepisami Kodeksu Etyki Lekarskiej (art. 63) lekarz nie powinien wyrażać zgody na używanie swojego nazwiska i wizerunku dla celów komercyjnych. Oznacza to, że lekarze i lekarze dentyści nie mogą brać udziału w reklamach – dotyczy to nie tylko reklamy leków (produktów leczniczych), co do których jest to zabronione na mocy przepisów Prawa farmaceutycznego, ale także wszelkich innych produktów, włącznie z produktami będącymi wyrobami medycznymi czy suplementami diety. Lekarze i lekarze dentyści naruszający ww. przepis Kodeksu Etyki Lekarskiej muszą się liczyć z tym, że poniosą za to odpowiedzialność zawodową – postępowania w takich przypadkach są wszczynane przez rzeczników odpowiedzialności zawodowej, którzy następnie kierują wnioski o ukaranie do sądów lekarskich. Postępowania, które już zostały przeprowadzone, zakończyły się orzeczeniem winy, a najczęściej orzeczoną karą były kary upomnienia i kary pieniężne. (...)

Według ustaleń NROZ, Okręgowi Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej w sprawach dotyczących naruszenia art. 63 ust. 2 KEL (zgoda na używanie nazwiska i wizerunku dla celów komercyjnych) w latach 2013-2015 prowadzili 42 sprawy, z czego 26 z nich skończyło się wnioskami o ukaranie skierowanymi do okręgowych sądów lekarskich.”

***

W reklamach produktów leczniczych w większości przypadków występują osoby niezrzeszone w izbie lekarskiej (jak np. „dr n. med. Jacek Caba” w reklamie emitowanej w TVP). Izby nie mogą więc podejmować restrykcji. NIL podała na swojej stronie internetowej, że zintensyfikowała działania, stale monitorując media i reagując na bieżąco na niezgodne z prawem zachowania lekarzy i lekarzy dentyistów. ●

SERWIS PRAWO I ZDROWIE

Koleżanki i Koledzy!

Przypominamy o możliwości korzystania przez lekarzy i lekarzy dentyistów, członków Śląskiej Izby Lekarskiej, z bezpłatnego dostępu do Serwisu Prawo i Zdrowie.

Szczegółowe informacje na temat Serwisu oraz zasad korzystania wraz z formularzem zgłoszeniowym dostępne są pod adresem:

<http://www.izba-lekarska.org.pl/>
858-serwis_prawo_i_zdrowie

► Prawo wykonywania zawodu a znajomość języka polskiego

W związku z nowelizacją ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty dotyczącą sposobu potwierdzania, w postaci egzaminu, znajomości języka polskiego niezbędnego do wykonywania w Polsce zawodu lekarza oraz lekarza dentyisty, uwzględniając pytania i wątpliwości, jakie się w związku z tym pojawiły, Śląska Izba Lekarska wystosowała specjalny komunikat. Egzamin dotyczy osób, które ukończyły studia medyczne w języku innym niż język polski. ●

KOMUNIKAT

w sprawie potwierdzania znajomości języka polskiego przez osoby, które ukończyły studia medyczne w języku innym niż język polski

Informujemy ponownie, że w dniu 18 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r., poz. 65, dalej jako ustawa o uznawaniu kwalifikacji).

Powołana wyżej ustawa stanowi wykonanie dyrektywy unijnej (nr 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych).

W związku z materialem objętą ww. ustawą, konieczna była zmiana przepisów, które dotyczą wykonywania niektórych zawodów, uregulowanych w odrębnych przepisach. Jednym z takich aktów jest m.in. ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentyisty. Ustawa o uznawaniu kwalifikacji zmieniła w ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentyisty przepisy dotyczące sposobu potwierdzania znajomości języka polskiego.

Tym samym wszystkie osoby, które ukończyły studia medyczne w języku innym niż polski, przed uzyskaniem prawa wykonywania zawodu (a także ograniczonego prawa) są obowiązane do złożenia egzaminu z języka polskiego. Obowiązek ten jest niezależny od posiadanego obywatelstwa.

Jednocześnie informujemy, że wnioski o przyznanie prawa wykonywania zawodu lekarza (także ograniczonego prawa) złożone przed wejściem w życie ustawy, tj. przed 18 stycznia 2016 r., będą rozpatrywane na dotychczasowych zasadach (zgodnie, z którymi wystarczającym było złożenie oświadczenia o znajomości języka polskiego).

Katarzyna Różycka
radca prawny, Zespół Radców Prawnych ŚIL

► Patronaty

Śląska Izba Lekarska objęła patronatem honorowym:

- Konferencję „**Industriadent**”, która odbyła się w dniach 22-24 stycznia 2016 r. w Zabrze, zorganizowaną przez Polskie Towarzystwo Studentów Stomatologii
- **XI Międzynarodową i LV Międzywydziałową Konferencję Naukową Studentów Uczelni Medycznych** (28-29 kwietnia 2016 r.) organizowaną przez Zarząd Studencki Towarzystwa Naukowego SUM w Katowicach. Wzorem roku ubiegłego ŚIL ufunduje nagrody książkowe dla laureatów, autorów najlepszych prac, członków śląskiego środowiska studenckiego.

oprac. Grażyna Oгородowska, Alicja van der Coghen, Anna Tabaka-Makuchowska, we współpracy z sekretarzem ORL, dr. Krystianem Freyem

Składki wracają do lekarzy

Nie wszystko i nie zawsze zależy od nas samych. W wielu sytuacjach bez pomocy innych nie jesteśmy w stanie sobie poradzić. Śląska Izba Lekarska, jako kilkusetosobna rodzina, stara się nieść pomoc potrzebującym jej członkom w miarę posiadanych możliwości i uprawnień.

Śląska Izba Lekarska co roku zwiększa fundusze na rzecz potrzebujących lekarzy. Pojawiły się także nowe formy pomocy. Wsparcie finansowe przyznawane jest przede wszystkim poprzez Komisję Socjalno-Bytową ŚIL, która działa już ponad 25 lat. Komisja realizuje swoje zadania w szczególności przez koordynację działań samopomocowych, skierowanych do członków ŚIL i ich rodzin. Rozpatruje wnioski o udzielenie **zapomóg losowych, pośmiertnych, pożyczek** oraz **stypendiów dla uczących się dzieci zmarłych lekarzy członków ŚIL**.

Środki pochodzą z Celowego Funduszu Pomocy ŚIL. Od roku możliwe jest skorzystanie z nowej formy pomocy, jakim jest zasiłek z tytułu narodzin dziecka. Zapomogi przyznawane są w nagłych zdarzeniach losowych, nagłych chorobach, trudnych do przezwyciężenia niekorzystnych finansowych sytuacjach życiowych. Częstotliwość przyznawania tej formy pomocy przysługuje lekarzowi raz na kwartał, ale w indywidualnych przypadkach Komisja korzysta z uprawnień umożliwiających zmianę wysokości i częstotliwości przyznawanej pomocy. W 2015 roku z tej formy pomocy skorzystało niemal 150 lekarzy.

W 2015 roku przyznano łącznie ponad 600 zapomóg losowych, pośmiertnych, zasiłków z tytułu narodzin dziecka, stypendiów oraz wsparć finansowych dla seniorów na łączną kwotę ponad 780 tys. zł. Wśród beneficjentów znajdują się zarówno młodzi lekarze, jak

foto: Joanna Wójcik

Dr Krystian Frey, przewodniczący Komisji Socjalno-Bytowej ORL w Katowicach.

i emeryci oraz renciści. Do najczęściej udzielanych świadczeń należą pożyczki, których w 2015 r. udzielono 308 na łączną sumę ponad 5 mln zł. Zdecydowano także o zmniejszeniu oprocentowania pożyczek, a także zwiększono górną granicę wysokości możliwej do uzyskania pożyczki.

We wrześniu 2015 r. ŚIL utworzyła **Kartę Dużej Rodziny Lekarskiej**. Przysługuje lekarzom wychowującym w swoich rodzinach troje lub więcej dzieci. Karta cieszy się dużą popularnością wśród lekarzy i gwarantuje im szereg ulg, m.in. 50% zniżkę na karnety sportowe OK System,

50% zniżkę opłaty za szkolenia organizowane przez Izbę, a związane z doskonaleniem zawodowym, 50% zniżkę w opłacie za nocleg w bazie noclegowej ŚIL „Pro Medico” w Warszawie.

Wszelka udzielana pomoc finansowa pochodzi z wydzielonej na ten cel kwoty uzyskanej z opłacanej przez członków ŚIL składki członkowskiej. Jej rzetelne opłacanie przez członków umożliwi zwiększenie wysokości pomocy, liczby osób objętych pomocą, a także stworzenie nowych jej form. Śląska Izba Lekarska nie korzysta w tym zakresie z żadnego dofinansowania, dotacji, darowizn czy źródeł zewnętrznych.

– Wszystkim spełniającym ustawy obowiązek opłacania składki członkowskiej serdecznie dziękujemy. Działanie takie jest wyrazem naszej solidarności. Każde tragiczne zdarzenie losowe jest olbrzymim dramatem dla tych, których ono dotknęło. Na pewno nikt z nas nie chciałby takiego dramatu doświadczyć, ale na pewno każdy z nas z pełnym przekonaniem i poświęceniem gotów jest nieść pomoc poszkodowanym przez los – mówi dr **Krystian Frey**, przewodniczący Komisji Socjalno-Bytowej. ●

Joanna Wójcik

* Więcej informacji oraz wykaz potrzebnych dokumentów znaleźć można na stronie ŚIL: http://www.izba-lekarska.org.pl/40-komisja_socjalno_bytowa

KOMISJA SOCJALNO-BYTOWA Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach

Przewodniczący: dr **Krystian Frey**

Członkowie dr dr: **Józefa Niemcewicz, Irena Utrata, Janina Bić-Szudak, Marianna Dudkiewicz-Koryczan, Wacław Koziół, Barbara Tabin, Halina Hiltawska, Katarzyna Bąk-Drabik, Rafał Leszczyński, Ewa Ptak-Urantówka**

Opiekun komisji: **Katarzyna Fulbiszewska**

kontakt: tel.32 60-44-254
e-mail: k.fulbiszewska@izba-lekarska.org.pl

Lekarz, instytucja i etyka

Art. 61 Kodeksu Etyki Lekarskiej: „Lekarz urzędu państwowego, samorządowego lub jakiegokolwiek instytucji publicznej lub prywatnej powinien rzetelnie wypełniać zobowiązania zaciągnięte wobec tych instytucji; jednak lekarz nie powinien spełniać poleceń pracodawcy sprzecznych z zasadami etyki i deontologii lekarskiej”.

13 stycznia 2016 r. w trakcie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach odbył się panel dyskusyjny pt. „Artykuł 61 Kodeksu Etyki Lekarskiej – widziany z wielu perspektyw”. Paneliści rozwinęli temat konieczności zmian lub uchylecia obowiązujących obecnie zapisów kodeksu w ocenie prawników. Analizowano też podobieństwa i różnice w etyce zawodu lekarza, radcy prawnego i adwokata oraz potrzebę wielostronnych rozmów na ten temat. Kolejnym poruszanym problemem był rozdzwiek, jaki wg części rozmówców istnieje między etyką lekarską a pełnieniem przez lekarza funkcji publicznej. Dyskusja toczyła się m.in. wokół problemu zmian Kodeksu Etyki Lekarskiej. Prezes ORL **Jacek Kozakiewicz** przedstawił argumenty przeciwko postępującej inflacji prawa w Polsce, na rzecz jego precyzyjnego zapisywania. Stwierdził, że trzeba się przeciwstawić zamazywaniu i relatywizacji pojęć.

– Powstaje bardzo wiele prawa pisanego. Obecni tutaj prawnicy liczą to na dziesiątki tysięcy stron. Rocznie „produkujemy” ponad 20 tysięcy stron aktów prawnych, a mimo to pojawiają się wnioski, że tego prawa tak jakby brakuje, że chcemy kolejnych zapisów. A one są niepotrzebne, bo prawo nie ma zastępować wszystkiego – mówił. Stwierdził również, że obecny Kodeks Etyki Lekarskiej jest dobrym dokumentem, który pozwala lekarzom polskim na zachowanie należytej autonomii (...), niezwykle przydatnej z punktu widzenia chorego, dla dochowania najważniejszej kodeksowej reguły „Salus aegroti suprema lex est”. Pogląd ten podzielił przewodniczący Komisji Etyki Naczelnej Rady Lekarskiej, dr hab. n. med. **Andrzej Wojnar**. Według niego „art. 61 jest dobrze, w miarę precyzyjnie sformułowany. Funkcjonuje i nie trzeba go zmieniać.” Komisja Etyki NRL przeważającą większością gło-

foto: Alija van der Coghren

Dr hab. n. med. **Jarosław Markowski**, mec. **Roman Kusz** podczas debaty.

sów uchwaliła stanowisko, że Kodeks obecnie zmian nie wymaga, a ewentualna nowelizacja powinna być poprzedzona długą debatą intelektualną i całościową analizą.

– Wszyscy lekarze z mocy ustawy są członkami izby lekarskiej i zobowiązani są do przestrzegania KEL – mówił dr Wojnar. – Lekarz powinien przede wszystkim pamiętać o największym nakazie etycznym, czyli dobru chorego i nie powinien spełniać poleceń pracodawcy sprzecznych z zasadami etyki i deontologii lekarskiej, ale działać zgodnie z sumieniem i współczesną wiedzą medyczną. (...) Niezależnie od mechanizmów rynkowych, nacisków społecznych i wymagań administracyjnych.

Środowisko medyczne nie jest jednak w tej kwestii jednomyślne. Były podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia dr n. med. **Igor Radziejewicz-Winnicki** jest zwolennikiem zmian. Według niego „kodeks lekarski jest w tej chwili zupełnie niemy i nie przewidyuje konfliktów etycznych, których następcza nam rozwój cywilizacyjny, rozwój nowoczesnych technologii, rozwój badań genetycznych”.

Mec. **Ryszard Ostrowski**, dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach, zaproponował rozwiązanie w postaci zawieszenia wykonywania zawodu przez lekarza na czas pełnienia funkcji publicznej. Wtedy zostałyby zdjęta z niego odpowiedzialność za przestrzeganie KEL. Mimo różnych głosów na ten temat, dr n. med. **Mieczysław Dziedzic** – członek ORL w Katowicach stwierdził, że propozycja czasowego wyłączenia menadżerów służby zdrowia, dyrektorów szpitali czy ministrów jest do rozważenia.

– To trudna sprawa, ale dylemat, czy drogo leczyć dzieci na jednym oddziale, pozbawiając oddział onkologii dziecięcej funduszy, czy wszystkim dać równo, czyli nic, i sparaliżować dwa oddziały, to jest problem nie tylko lekarski. Czasami należy to do kompetencji dyrektora szpitala, który też jest lekarzem.

– Czy fakt bycia lekarzem lub adwokatem – kiedy stoi się na czele jakiegoś resortu rządowego – jest przeszkodą, skoro mają obowiązywać lekarza czy adwokata zasady etyki zawodowej? Byłoby bardzo dobrze, by profesjonalści, osoby, które praktycznie wiedzą, o czym mówią, sprawowały takie urzędy – stwierdził mec. **Roman Kusz** z Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach. – Dobrze, by ministrem zdrowia był lekarz, a ministrem sprawiedliwości – prawnik. Zapisy te, jeżeli pełnią funkcję publiczną, nadal ich wiążą. Bo politykiem się bywa, a lekarzem się jest.

Prezes ORL w Katowicach poruszył też kwestię godzenia propaństwowych poglądów i propaństwowej działalności z misją zawodu czy wartościami etycznymi:

– Prawo naturalne (...) jest nadrzędne wobec prawa państwowego, nawiązuje bowiem do godności człowieka, powszechnego dobra i sprawiedliwości społecznej, a nie dążenia władzy lub pseudowładzy do zaspokojenia własnych, doraźnych interesów – argumentował.

Przykłady takich postaw wskazali podczas panelu dziekani samorządów adwokackiego i radców prawnych. ●

Anna Tabaka-Makuchowska

Komunikat Pełnomocnika ds. zdrowia lekarzy i lekarzy dentyistów ŚIL

LEKARZU! PRZYJDŹ! ZADZWOŃ!

NAPISZ E-MAILA!

JĘŚLI SAM MASZ PROBLEM

jeśli Twój kolega lekarz ma problem, jeśli Twoja żona,
Twój mąż lekarz ma problem, jeśli Twoja mama, tato,
córka czy syn lekarz ma problem

PEŁNOMOCNIK DS. ZDROWIA LEKARZY

I LEKARZY DENTYSTÓW DOROTA RZEPNIEWSKA

DYŻUR OSOBISTY PEŁNI W PIĄTEK W GODZ. 8.00-18.00

w siedzibie ŚIL – Domu Lekarza w Katowicach

przy ul. Grażyńskiego 49a w pokoju 501;

e-mail: d.rzepniewska@izba-lekarska.org.pl,

pełnomocnik@izba-lekarska.org.pl.

Jednocześnie istnieje możliwość KONTAKTU TELEFONICZNEGO
Z BIUREM PEŁNOMOCNIKA

w godzinach pracy Śląskiej Izby Lekarskiej pod numerem
32 604 42 27 z p. Małgorzatą Sobolewską.

Precyzyjne informacje na temat kompetencji Pełnomocnika
na stronie internetowej ŚIL

w zakładce: Pełnomocnik ds. Zdrowia Lekarzy

i Lekarzy Dentystów

LEKARZU! MOŻESZ BYĆ PEWIEN, ŻE TWÓJ PROBLEM POZOSTANIE TAJEMNICĄ!

Twoja rozmowa i współpraca z pełnomocnikiem

nie skutkuje uruchomieniem procedury

z zakresu odpowiedzialności zawodowej i oceną Twojej
niezdolności do pracy.

PODEJMIJ DECYZJĘ ZANIM INNI ZADECYDUJĄ ZA CIEBIE...

Opracowanie fragmentów wykładu prof. dr. hab. n. med. Jana Duławy z Katedry Chorób Wewnętrznych SUM zaprezentowanego podczas Konferencji „Dehumanizacja medycyny”. Ta interdyscyplinarna konferencja naukowa, której pomysłodawcami i organizatorami były Śląska Izba Lekarska i Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy Polskich Oddział Śląski (KSLP) odbyła się 10 października 2015 r. w „Domu Lekarza” w Katowicach.

Różnice między medycyną i biznesem

*„Nie ma rady: ludzkość ograniczyła się do monokultury i przygotowuje się do masowego produkowania cywilizacji jak buraków. Jej jadłospis będzie zawierał wyłącznie to danie”
Claude Levi-Strauss, Smutek tropików*

Ponieważ zdrowie społeczeństwa zależy głównie od poziomu jego wykształcenia i zamożności, można stwierdzić, że zarówno biznes, jak i medycyna służą człowiekowi, jednak każde z nich w różny sposób, poprzez realizację innych celów pośrednich. Zasadniczym celem biznesu jest zysk właściciela, a jeżeli jest on wystarczająco moralny, również pożytek pracowników i osób z tego biznesu korzystających. Jedynym ograniczeniem w prowadzeniu biznesu są przepisy prawa, które nie zabraniają egoizmu, chciwości, a nawet pogardy dla drugiego człowieka. Sprawiedliwie należy dodać, że tego również nie nakazują. Zatem od samego biznesmena zależy czy skorzysta ze wszystkich przysługujących mu praw.

Cel medycyny, jakim jest dobro (zdrowie) chorego może być zrealizowany tylko, jeżeli obok – obowiązującego w każdej dziedzinie, również i w biznesie – porządku naukowo-technicznego i prawnego, uwzględniony zostanie porządek moralny. Ten z kolei znacznie ogranicza możliwości realizacji podstawowego celu biznesu jakim jest zysk, nakazuje bowiem rezygnację z wielu działań i zachowań, w tym niezabronionych prawem.

W interesie medycyny jako przedsięwzięcia, lekarze powinni przekonać swoich pacjentów (w tym potencjalnych), że są w stanie rozwiązać opisany immanentny konflikt interesów na rzecz dobra chorego w sposób niebudzący wątpliwości. Jest to bardzo trudne, ponieważ myślenie w kategoriach zysku jest powszechne, a ekonomia stała się drugą naturą współczesnego człowieka. Oznacza to, że chory miałby uwierzyć, że ktoś drugi myśli zupełnie inaczej niż on sam, czyli w jego pojęciu nienaturalnie, ponieważ celem jego pracy nie jest zysk. Kolejną trudność stanowi fakt, że przedmiot zainteresowania medycyny (chory jest podmiotem), jakim jest zdrowie, trudno nazwać „towarem” czy „produktem”. Ze wszystkich znanych człowiekowi dóbr jest ono najbardziej podobne do honoru, ze względu na ogromną wartość, jakie stanowi, łatwość utraty (mimo wszystkich różnic w tym zakresie) i trudności w odzyskaniu. Honoru zaś, wbrew marzeniom wielu, na pewno nie można kupić.

Realizacja głównego celu medycyny, jakim jest zdrowie pacjenta, wymaga zredefiniowania pojęcia zysku. Wydaje się, że bardziej niż o zysku ekonomicznym należałoby myśleć o odzyskaniu (odzysku) zarówno zdrowia dla człowieka, jak i człowieka dla myślenia kategoriami innymi niż ekonomiczne. Lekarze i medycyna musieliby w tym procesie odegrać rolę wiodącą.

Dla spełnienia tego celu człowiek (lekarz) musiałby nauczyć się przewyższać swój najsilniejszy instynkt, za który twórcy biznesu uważają egoizm. A drugi człowiek (chory) musiałby uwierzyć, że naprawdę tak się stało. Jak trudne jest to zadanie, przekonujemy się codziennie, obserwując życie wokół siebie, a szczególnie oglądając telewizję, słuchając radia i czytając gazety.

Wszystkim, którzy twierdzą, że biznes może być etyczny, odpowiadam: to prawda – może. Uważam jednak, że jeżeli istnieje coś

Prof. Jan Duława podczas wykładu.

takiego jak biznes medyczny, to nie „może”, ale musi być etyczny. Jeżeli nie będzie w pełni etyczny, będzie to wprawdzie biznes, ale medycznym będzie tylko z nazwy. W istocie będzie to przywołany w motcie artykułu przemysł buraczany. Pozostaje mieć nadzieję, że słowa sprzed 2000 lat o nierozwiązywalności konfliktu interesów dotyczącego spraw zasadniczych: *Nikt nie może dwom panom służyć. Bo... z jednym będzie trzymał, a drugim wzgardzi*, [Mt 6:24] nie odnosi się do medycyny.

Nie oznacza to, że służba zdrowia pozbawiona jest zupełnie elementów biznesowych. Działalność wszystkich instytucji zajmujących się medycyną musi uwzględnić reguły procesu biznesowego. Nie funkcjonują bowiem w próżni i muszą współpracować z różnymi podmiotami obrotu gospodarczego. W odróżnieniu jednak od pozostałych uczestników tej działalności, oprócz wcześniej wymienionych ograniczeń, tzw. biznes medyczny nie może generować sztucznego popytu w celu zwiększenia zysku. Takie postępowanie jest bowiem szkodliwe, a więc niemoralne.

Ponieważ w sprawiedliwie zorganizowanym społeczeństwie kwestia godziwego wynagrodzenia za pracę jest zagadnieniem poniekąd kluczowym, na zakończenie przytaczam słowa Vaclava Havla, które dedykuję głównie decydentom z Narodowego Funduszu Zdrowia:

„...co zrobiłby ekonomista – księgowy, gdyby dostał zadanie optymalizacji pracy orkiestry symfonicznej? Najprawdopodobniej wyeliminowałby wszystkie pauzy z koncertów Beethovena. W końcu do niczego nie są przydatne i tylko wszystko spowalniają. A przecież nie można płacić muzykom za to, że nie grają.” ●

Jan Duława
Klinika Chorób Wewnętrznych
i Metabolicznych
Śląski Uniwersytet Medyczny, Katowice

Pisać czy nie pisać?

- oto jest pytanie

Przypadek:

W jednym ze śląskich szpitali przed upływem dwunastu godzin od przyjęcia zmarł pacjent. W historii pacjenta, w rubryce „przebieg choroby” pojawiła się adnotacja: „Zgłoszono do prokuratury zgon przed upływem dwunastu godzin. Prokurator orzekła, że trzeba zabezpieczyć ciało na potrzeby prokuratury”. Wpis opatrzony pieczęcią lekarza.

W tym samym dniu pojawił się wpis: „Po wizycie w prokuraturze rejonowej żona zmarłego przyszła ponownie na oddział z awanturą, twierdząc, że to był mój wymysł z całą tą sekcją i pan prokurator powiedział, że tylko od mojej decyzji zależało wypisanie aktu zgonu, a to „była moja złośliwość”. Poprzednio obie panie – matka i córka również – były agresywne i niegrzeczne. Negowały ustawicznie wszystko i groziły, że nam jeszcze „pokażą”! Było to w obecności mojej i oddziałowej, że zarzucamy im morderstwo.”

Wpis ten stał się podstawą do złożenia skargi przez rodzinę pacjenta i reprezentującą ją kancelarię prawną. Skarga trafiła do Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej oraz Rzecznika Praw Pacjenta. Prawnicy, powołując się na art. 28 Kodeksu Etyki Lekarskiej zarzucili, że wpis takiego nie powinno być w dokumentacji medycznej pacjenta.

Agresywne postawy pacjentów, a szczególnie członków ich rodzin, niestety stały się normą praktyki lekarskiej. Sam niejednokrotnie dokumentuję tego typu zdarzenia.

Początkowo w mojej duszy zawrzało. Ewidentnie stałem po stronie lekarza. Jestem zawodowo czynnym lekarzem, który czytając taki wpis natychmiast przed oczami ma całą sytuację, która działa się w tej dyżurce. Z takimi zdarzeniami spotykam się, pewnie jak wszyscy lekarze, codziennie. Agresywne postawy pacjentów, a szczególnie członków ich rodzin, niestety stały się normą praktyki lekarskiej. Sam niejednokrotnie dokumentuję tego

Art. 28 Kodeksu Etyki Lekarskiej

(...) Dokumentacja lekarska powinna zawierać wyłącznie informacje potrzebne dla postępowania lekarskiego.

typu zdarzenia. Oczywiście, podobnie jak lekarz cytowany powyżej, najczęściej dokonuję wpisów w dokumentacji pacjenta. Po pierwsze dlatego, że jest to dokument, który w tych właśnie momentach mamy w ręku. Po drugie – chcemy dochować chronologii zdarzeń, a po trzecie – mamy na uwadze fakt, aby ten wpis pozostał w sposób trwały w dokumentacji dotyczącej leczenia tego właśnie pacjenta. W momencie, gdy emocje sięgają zenitu, trudno jest działać racjonalnie, biorąc wszelkie okoliczności pod uwagę. Chcemy, aby na gorąco udokumentować zdarzenie.

Prowadząc na kanwie tej sprawy rozmowy z prawnikami zostałem przekonany o nieprawidłowości takiego postępowania. Analiza przepisów Kodeksu Etyki Lekarskiej i ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta wskazuje, co powinna zawierać dokumentacja medyczna, a co za tym idzie – że nie powinna zawierać niczego więcej. Dotyczy to przede wszystkim np. okoliczności kontaktów z członkami rodzin pacjentów lub innymi

perty, w której gromadzone będą tego typu opisy zdarzeń.

W kopercie powinny znaleźć się dokumenty będące tzw. notatką służbową, którą niejednokrotnie w takich okolicznościach sporządzają również inni świadkowie. Oczywiście koperta może być opisana i powinna być dołączona do dokumentacji w sposób trwały.

Takie rozwiązanie, poza zwolnieniem z podejrzania zamieszczania w dokumentacji medycznej niedozwolonych wpisów, ma jeszcze jeden zasadniczy i ogromny plus. **Obowiązek udostępnienia wglądu do dokumentacji medycznej uprawnionym i wskazanym osobom wyklucza obowiązek przejrzenia zawartości takiej koperty.** Również przepisy mówiące o udostępnieniu kopii dokumentacji medycznej nie dotyczą zawartości powyższej koperty. Daje to pewność, że informacje tam zawarte nie będą stymulowały do działań odwetowych w formie pozwów lub skarg, nie będą również eskalowały roszczeń.

Podejmując się opisu zdarzeń związanych z leczeniem danego pacjenta zależy nam, aby w przypadku konieczności obrony mieć możliwość udowodnienia, co tak naprawdę działo się i jaka była atmosfera towarzysząca leczeniu. Nie wierzę, że autorom takich wpisów zależy na tym, aby inne osoby, które były „aktorami” w wydarzeniach, mogły zapoznać się wcześniej z treścią wpisów i przygotować własną interpretację tych zdarzeń, którą ich zawartość dokumentuje.

Jak na tym przykładzie widać, doświadczenia z życia płynące mogą być nie tylko przestrogą, ale nieść ze sobą także korzystne dla nas rozwiązania. ●

Dr n. med. Tadeusz Urban
Okręgowy Rzecznik
Odpowiedzialności Zawodowej

Publikacja orzeczenia w „Pro Medico” następuje na podstawie zarządzenia Okręgowego Sądu Lekarskiego w Katowicach, zawartego w treści orzeczenia. Publikacja stanowi karę dodatkową, przewidzianą w art. 84 ustawy z dnia 2.12.2009 r. o izbach lekarskich (Dz.U. 2015, poz. 651).

„Orzeczeniem z dnia 10.11.2015 r. Okręgowy Sąd Lekarski w Katowicach uznał lek. Magdalenę Laber-Matuszak winną zarzucanego jej czynu, polegającego na wydawaniu zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy w okresie od 3.12.2014 r. do 12.01.2015 r. w prowadzonej przez siebie praktyce lekarskiej w Preczowie bez badania lekarskiego pacjentów przy jednoczesnym potwierdzaniu nieprawdy w ww. zaświadczeniach oraz dokumentacji medycznej w zamian za osiąganie korzyści materialnych, co stanowi naruszenie art. 42 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz art. 40 i 41 Kodeksu Etyki Lekarskiej. Sąd Lekarski wymierzył karę ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza na okres 2 lat, polegającego na zakazie wydawania wszelkich orzeczeń lekarskich związanych z orzekaniem o niezdolności do pracy, zdolności do wykonywania określonych zawodów i zdolności do uzyskiwania uprawnień, (przy czym zaliczono na poczet ww. kary okres 11 miesięcy tymczasowego ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu lekarza orzeczonego w toku postępowania) oraz karę pieniężną w wysokości 6.166,15 zł na cel społeczny związany z ochroną zdrowia, a także zarządził opublikowanie orzeczenia w biuletynie ŚIL. Orzeczenie jest prawomocne.”

**Przewodniczący
Okręgowego Sądu Lekarskiego
dr n. med. Adam Dyrda**

**Śląska Akademia Medyczna
Absolwenci
z roku 1969**

Z okazji 47. rocznicy ukończenia studiów serdecznie zapraszam na kolejne spotkanie w Hotelu „Ostaniec” w Podlesiach w dniach 3-5 czerwca 2016 r. Koszt uczestnictwa 500 zł należy wpłacić do 15 maja na konto 27 1050 1591 1000 0022 2922 3264 W cenie: dwa noclegi, uroczysta kolacja z tańcami do białego rana, tradycyjna biesiada śląska przy ognisku.

**Maria Gajeczka-Bożek
starosta roku
e-mail: mariagajeckabożek@op.pl
tel. 601 289 665**

**Spotkanie koleżeńskie
absolwentów
Akademii Medycznej
we Wrocławiu**

rocznik 1976

odbędzie się w Bielawie k. Wałbrzyska w dniach 2-3 września 2016 r. kontakt z organizatorem: Roman Pilecki nr tel. 601 790 940 rompil@wp.pl

NASZE SKŁADKI

Szanowne Koleżanki i Szanowni Koledzy!

Wszystkim, którzy dokonują wpłat składek w obowiązującej od 1 stycznia 2015 roku wysokości oraz tym, którzy uregulowali zaległości w ich opłaceniu – dziękujemy.

Przykro i niezręcznie jest upominać się o opłacanie składek, który to obowiązek wynika z przepisów prawa i Kodeksu Etyki Lekarskiej. Opłacanie składek zgodnie z obowiązującymi zasadami umożliwia realizowanie zadań ustawowych, a także pozwala na finansowanie wielu działań na rzecz członków naszego samorządu oraz ich rodzin.

Aby ułatwić spłatę zaległości składkowych, już 18 kwietnia 2012 roku wprowadziliśmy obowiązującą przez określony czas abolicję odsetkową.

Mimo to, wielu członków naszej społeczności nie skorzystało z propozycji, nadal uchyla się od opłacania składek i posiada z tego tytułu niemałe zaległości. W związku z tym zarówno Okręgowa Komisja Rewizyjna, jak i Okręgowa Rada Lekarska zaleciła Prezydium ORL podjęcie wszelkich możli-

wych działań dla wyegzekwowania zaległości w opłaceniu składek.

Prezydium ORL uznało, że 31 marca 2016 roku jest ostatecznym terminem uregulowania zaległości. Po tym terminie będziemy zobligowani wszcząć przewidziane prawem **postępowanie egzekucyjne w trybie administracyjnym.** Spowoduje ono dodatkowe obciążenie Koleżanek i Kolegów kosztami, narazi ich na niedogodności i nieprzyjemności, a tego za wszelką cenę chcemy uniknąć.

Przypominamy, że wpłaty Koleżanki i Koledzy mogą dokonywać na swoje indywidualne konto w Banku Śląskim lub w kasie Śląskiej Izby Lekarskiej w Katowicach.

W przypadku jakichkolwiek wątpliwości prosimy o telefon 32 60 44 231 lub 232.

**W imieniu Prezydium ORL
Jerzy Rdes
Skarbnik Okręgowej Rady Lekarskiej
w Katowicach**

„Aby kraj mógł żyć, trzeba, aby żyły prawa”
Adam Mickiewicz

O zmianach w prawie, o których lekarz wiedzieć powinien...

Na przełomie 2015 i 2016 roku weszło w życie kilka aktów prawnych mających wpływ na wykonywanie zawodu przez lekarzy i lekarzy dentyistów. Niektóre z nich stanowią powtórzenie wcześniejszych regulacji, część zaś – wprowadza nowe rozwiązania, z którymi warto się zapoznać. Do najważniejszych zmian należy zaliczyć te, które dotyczą następujących obszarów:

► DOKUMENTACJA MEDYCZNA

Od 23 grudnia 2015 r. obowiązuje (z wyjątkiem dwóch przepisów, które weszły w życie 1 stycznia br.) nowe rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2015 r. poz. 2069). Rozporządzenie wprowadza książeczki zdrowia dziecka, określając ich wzór. Jednocześnie, przewidziano obowiązek ich wystawiania i wydawania przez podmiot leczniczy, w którym nastąpił poród albo do którego przyjęto noworodka urodzonego w warunkach pozaszpitalnych, bądź też przez lekarza lub położną przyjmujących poród w warunkach domowych. Zmiany dotyczą także prowadzenia okołoperacyjnej karty kontrolnej – wprowadzono możliwość odstąpienia od jej stosowania w przypadku operacji w trybie natychmiastowym. Ponadto, rozporządzenie określa elementy, jakie powinna zawierać księga porad ambulatoryjnych w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. Dodatkowo wprowadzono zapis, zgodnie z którym podmiot leczniczy udzielający świadczeń zdrowotnych nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej nie prowadzi dokumentacji indywidualnej wewnętrznej.

► ORZĘKANIE O CZASOWEJ NIEZDOLNOŚCI DO PRACY

Od 1 stycznia 2016 r. obowiązuje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie trybu

Komunikat

9 marca 2016 r. godz. 13.00 (środa)

w siedzibie Instytutu Medycyny Pracy
i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu,
ul. Kościelna 13 odbędzie się kolejne

**zebranie naukowo-szkoleniowe
Oddziału Śląskiego
Polskiego Towarzystwa Medycyny Pracy**

W programie m.in. wykład:
RYZIKO PERSONELU MEDYCZNEGO ZWIĄZANE Z EKSPOZYCJĄ NA KREW (w tym m.in. postępowanie poekspozycyjne, sytuacja epidemiologiczna, szczepienia przeciwko WZW, aktualny stan prawny) – mgr Renata Cieślak-Tarkota – kier. Działu Epidemiologii Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach.
Zapraszamy wszystkich członków PTMP, lekarzy wykonujących zadania z zakresu medycyny pracy oraz zainteresowanych tematyką. Wstęp wolny. Uczestnicy otrzymują punkty edukacyjne.

dr n. med. Ryszard Szozda
Przewodniczący Oddziału Śląskiego PTMP

i sposobu orzekania o czasowej niezdolności do pracy, wystawiania zaświadczenia lekarskiego oraz trybu i sposobu sprostowania błędów w zaświadczeniu lekarskim (Dz.U. z 2015 r. poz. 2013). Rozporządzenie obejmuje materię, dotychczas uregulowaną w dwóch aktach wykonawczych. Nowe rozporządzenie jest konsekwencją zmian przyjętych w ustawie o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, wynikających z wprowadzenia elektronicznych zwolnień L-4.

► UZNAWANIE KWALIFIKACJI I UZYSKIWANIE PRAWA WYKONYWANIA ZAWODU

18 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65). Wprowadziła ona regulację dotyczącą zasad uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych, stanowiąc wdrożenie do polskiego porządku prawnego właściwej dyrektywy unijnej. Ustawa wprowadza także zmiany do innych ustaw zawierających przepisy związane z wykonywaniem niektórych zawodów, np. lekarza i lekarza dentyisty. Tym samym w przepisach ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty zmieniono sposób potwierdzania znajomości języka polskiego przez wszystkie osoby, które ukończyły studia medycznej w języku innym niż język polski. W wyniku nowelizacji, każda osoba, która ukończyła studia lekarskie (lekarsko-dentystyczne) w innym języku – nie polskim – bez względu na posiadane obywatelstwo, obowiązana będzie przed uzyskaniem prawa wykonywania zawodu (ograniczonego prawa) złożyć z wynikiem pozytywnym egzamin z języka polskiego. Ponadto, ustawa o uznawaniu kwalifikacji wprowadziła opłaty za wydawane zainteresowanym lekarzom i lekarzom dentyistom tzw. zaświadczenia unijne. Opłata jest stała i wynosi 3% minimalnego wynagrodzenia za pracę, co obecnie stanowi kwotę 55,50 zł. Opłata pobierana jest od każdego wydanego zaświadczenia. Ustawa nakłada także na okręgowe izby lekarskie obowiązek przekazywania, za pośrednictwem systemu IMI, właściwym organom państw członkowskich UE informacji o lekarzu lub lekarzu dentyście, wobec którego zapadła uchwała lub orzeczenie mające wpływ na wykonywanie zawodu (ograniczenie, zawieszenie prawa wykonywania zawodu).

► STANDARDY POSTĘPOWANIA MEDYCZNEGO

Minister zdrowia 9 listopada 2015 r. podpisał dwa nowe rozporządzenia określające standardy postępowania związane z ginekologią i położnictwem. Są nimi odpowiednio: rozporządzenie w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych w dziedzinie położnictwa i ginekologii z zakresu okołoporodowej opieki położniczo-ginekologicznej, sprawowanej nad kobietą w okresie ciąży, porodu, połogu, w przypadkach występowania określonych powikłań oraz opieki nad kobietą w sytuacji niepowodzeń położniczych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2007) oraz rozporządzenie w sprawie standardów postępowania medycznego w łagodzeniu bólu porodowego (Dz.U. z 2015 r. poz. 1997). Rozporządzenia obowiązywać będą odpowiednio: od 2 czerwca 2016 r. i od 31 sierpnia 2016 r. ●

Katarzyna Różycka
radca prawny, Zespół Radców Prawnych ŚIL

Śląska Izba Lekarska w Katowicach zaprasza na **KURSY I KONFERENCJE**

▶ 2.03.2016 (środa) godz. 16.00

Kurs doskonalący **ZAOPATRYWANIE W RAMACH ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII NARZĄDU RUCHU W WARUNKACH SOR I IZBY PRZYJĘĆ**

(Kurs jest przeznaczony dla młodych lekarzy rozpoczynających pracę zawodową i dyżurujących w SOR. Ma dać podstawy do bezpiecznej pracy i dokładnej diagnostyki stanów pogorszenia zdrowia)

Wykład poprowadzi dr Krzysztof Musiałik

▶ 3.03.2016 (czwartek) godz. 15.30

Kurs doskonalący (wymagany formularz zgłoszeniowy)

RESUSCYTACJA KRAŻENIOWO-ODDECHOWA DZIECI WEDŁUG AKTUALNYCH EUROPEJSKICH WYTYCZNYCH

Czas trwania: wykład – 5 godzin dydaktycznych, warsztaty praktyczne* – 7 godzin dydaktycznych. Po wykładzie uczestnicy zostaną podzieleni na małe grupy warsztatowe do ćwiczeń resuscytacji z zastosowaniem manekinów i sprzętu ratunkowego.

Koszt uczestnictwa – 50 zł

Każdy z uczestników wykładu weźmie udział w jednym spotkaniu warsztatowym

Kierownik naukowy dr n. med. Ludwik Stołtny
Koordynator warsztatów praktycznych dr Janusz Michalak

▶ 4.03.2016 (piątek) godz. 16.30

Kurs doskonalący **WSPÓŁPRACA INTERDYSCYPLINARNA LEKARZ DENTYSTA – PACJENT – FIZJOTERAPEUTA. TERAPIA MANUALNA W DYSFUNKCJACH STAWU SKRONIOWO-ŻUCHWOWEGO** (z pokazem praktycznym)

Kierownik naukowy dr Rafał Kielkowski

▶ 8.03.2016 (wtorek) godz. 16.00

Kurs doskonalący **ZAOPATRYWANIE W RAMACH CHIRURGII OGÓLNEJ W WARUNKACH SOR I IZBY PRZYJĘĆ**

(Kurs jest przeznaczony dla młodych lekarzy rozpoczynających pracę zawodową i dyżurujących w SOR. Ma dać podstawy do bezpiecznej pracy i dokładnej diagnostyki stanów pogorszenia zdrowia.)

Wykład poprowadzi dr Katarzyna Lison

▶ 10.03.2016 (czwartek) godz. 15.30

Kurs doskonalący **RESUSCYTACJA DOROSŁYCH I DZIECI PO ZMIANACH W EUROPEJSKICH WYTYCZNYCH**

(warsztaty przygotowane dla lekarzy, którzy wcześniej uczestniczyli w kursach z RKO dorosłych lub RKO dzieci w ŚIL)

Czas trwania: 7 godzin dydaktycznych

Koszt uczestnictwa – 50 zł

Kierownik naukowy dr Janusz Michalak

Kurs doskonalący (wymagany formularz zgłoszeniowy)

DIAGNOSTYKA ULTRASONOGRAFICZNA JAMY BRZUSZNEJ W TEORII I PRAKTYCE –

KURS PODSTAWOWY

Czas trwania: wykład – 4 godziny dydaktyczne, ćwiczenia – 3 spotkania po 5 godzin dydaktycznych.

Wykład odbędzie się w Domu Lekarza w Katowicach. Ćwiczenia odbędą się w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej-Bielszowicach.

Terminy:

▶ 14.03.2016 (poniedziałek) godz. 15.30

▶ 18.04.2016 (poniedziałek) godz. 15.30

▶ 16.05.2016 (poniedziałek) godz. 15.30

▶ 6.06.2016 (poniedziałek) godz. 15.30

Kurs kierowany jest do lekarzy bez doświadczenia w diagnostyce USG

Koszt uczestnictwa – 30 zł

Kierownik naukowy dr Marek Potempa

▶ 16.03.2016 (środa) godz. 16.00

Kurs doskonalący **PACJENT NEUROLOGICZNY W SOR I IZBIE PRZYJĘĆ**

(Kurs jest przeznaczony dla młodych lekarzy rozpoczynających pracę zawodową i dyżurujących w SOR. Ma dać podstawy do bezpiecznej pracy i dokładnej diagnostyki stanów pogorszenia zdrowia)

Wykład poprowadzi dr Kamila Malinowska

▶ 17.03.2016 (czwartek) godz. 16.00

Kurs doskonalący **ZABURZENIA NEURORÓZWOJOWE U DZIECI – ROLA LEKARZA POZ. WSPÓŁPRACA Z NEUROLOGIEM DZIECIĘCYM I REHABILITANTEM**

Kierownik naukowy dr n. med. Leszek Strój

▶ 18.03.2016 (piątek) godz. 15.30

Kurs doskonalący (wymagany formularz zgłoszeniowy)

INTELIGENCJA EMOCJONALNA W PRACY LEKARZA, CZYLI CZY MOŻNA NAUCZYĆ SIĘ EMPATII?

Szkolenie poprowadzi dr hab. n. hum. prof. UŚ Alicja Gałązka

▶ 19.03.2016 (sobota) godz. 9.00

Konferencja **ŚLĄSKA WIOSNA INTERNISTYCZNA**

Współpraca: Oddział Śląski Towarzystwa Internistów Polskich

Kierownik naukowy

prof. dr hab. n. med. Grzegorz Cieślak

▶ 22.03.2016 (wtorek) godz. 16.00

Kurs doskonalący **PACJENT INTERNISTYCZNY W SOR I IZBIE PRZYJĘĆ. Część 1**

(Kurs jest przeznaczony dla młodych lekarzy rozpoczynających pracę zawodową i dyżurujących w SOR. Ma dać podstawy do bezpiecznej pracy i dokładnej diagnostyki stanów pogorszenia zdrowia)

Wykład poprowadzi dr Karol Holona

Kurs doskonalący – warsztaty praktyczne* (wymagany formularz zgłoszeniowy)

NAGŁE STANY CHIRURGICZNE U DZIECI

Koszt uczestnictwa – 50 zł

Czas trwania: 7 godzin dydaktycznych

Kierownik naukowy dr n. med. Ludwik Stołtny
Koordynator warsztatów praktycznych dr Janusz Michalak

Terminy:

▶ 29.03.2016 (wtorek) godz. 15.30

▶ 2.06.2016 (czwartek) godz. 15.30

▶ 30.03.2016 (środa) godz. 15.30

Kurs doskonalący **PROBLEMY TERAPII PRZEWLEKŁEGO BÓLU W PRAKTYCE LEKARZA POZ**

Kierownik naukowy

prof. dr hab. n. med. Hanna Misiólek

▶ 30.03.2016 (środa) godz. 17.00

Kurs doskonalący **JAK ZAISTNIEĆ W EUROPEJSKIM MEDYCZNYM TOWARZYSTWIE NAUKOWYM**

Warsztaty poprowadzi dr Joanna Ortoli
Międzynarodowe medyczne towarzystwa naukowe – jak działać, jak się włączyć do ich pracy, jakie są zasady współpracy, przekazu informacji i korespondencji, kody zachowania, podstawowe zasady dyplomacji i savoir-vivre'u w międzynarodowym środowisku lekarskim. Sposoby nawiązywania współpracy naukowej.

▶ 2.04.2016 (sobota) godz. 10.30

Konferencja interdyscyplinarna **ZABURZENIA KRZEPNIĘCIA I KRWOTOKI W ZABIEGOWYCH DZIEDZINACH MEDYCZYNY**

Kierownik naukowy

prof. dr hab. n. med. Hanna Misiólek

▶ 5.04.2016 (wtorek) godz. 16.00

Kurs doskonalący **ZAOPATRYWANIE W RAMACH CHIRURGII DZIECIĘCEJ W WARUNKACH SOR I IZBY PRZYJĘĆ**

(Kurs jest przeznaczony dla młodych lekarzy rozpoczynających pracę zawodową i dyżurujących w SOR. Ma dać podstawy do bezpiecznej pracy i dokładnej diagnostyki stanów pogorszenia zdrowia)

Wykład poprowadzi dr Patrycja Starzak

▶ 6.04.2016 (środa) godz. 15.30

Kurs doskonalący (wymagany formularz zgłoszeniowy)

ROZMOWA Z PACJENTEM TERMINALNYM

Szkolenie poprowadzi dr hab. n. hum. prof. UŚ Alicja Gałązka

▶ 9.04.2016 (sobota) godz. 9.00

Kurs doskonalący **OCENA EKG – PODSTAWY I PRZYKŁADY KLINICZNE**

Warsztaty dla lekarzy pragnących poszerzyć swoją wiedzę z zakresu elektrokardiologii praktycznej, w tym przygotowujących się do egzaminów specjalizacyjnych (interna, kardiologia)

Wykład poprowadzi dr hab. n. med. Krzysztof Szydło

Miejsce spotkania: Restauracja Europa, ul. Żołędziowa 100, 44-217 Rybnik

▶▶▶ ▶ **11.04.2016 (poniedziałek) godz. 15.30**

Kurs doskonalący (wymagany formularz zgłoszeniowy)

RESUSCYTACJA KRĄŻENIOWO-ODDECHOWA DOROSŁYCH WEDŁUG AKTUALNYCH EUROPEJSKICH WYTYCZNYCH

Czas trwania: wykład – 5 godzin dydaktycznych, warsztaty praktyczne* – 7 godzin dydaktycznych.

Po wykładzie uczestnicy zostaną podzieleni na małe grupy warsztatowe do ćwiczeń resuscytacji z zastosowaniem manekinów i sprzętu ratunkowego.

Koszt uczestnictwa – 50 zł

Każdy z uczestników wykładu weźmie udział w jednym spotkaniu warsztatowym

Kierownik naukowy prof. dr hab. n. med. Hanna Misiołek

Koordynator warsztatów praktycznych dr Janusz Michalak

▶ **12.04.2016 (wtorek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

PACJENT PEDIATRYCZNY W SOR I IZBIE PRZYJĘĆ

(Kurs jest przeznaczony dla młodych lekarzy rozpoczynających pracę zawodową i dyżurujących w SOR. Ma dać podstawy do bezpiecznej pracy i dokładnej diagnostyki stanów pogorszenia zdrowia)

Wykład poprowadzi dr Barbara Kunsdorf-Bochnia

▶ **14.04.2016 (czwartek) godz. 15.00**

Konferencja

NIEWYDOLNOŚĆ SERCA JAKO SCHORZENIE INTERDYSCYPLINARNE

Kierownik naukowy prof. dr hab. n. med. Krzysztof S. Gołba

▶ **15.04.2016 (piątek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

SKUTECZNE NAUCZANIE W MEDYCYNIE W OPARCIU O MIĘDZYNARODOWE STANDARDY. CZ. 1

Warsztaty poprowadzi dr Joanna Ortoli

▶ **16.04.2016 (sobota) godz. 9.00**

Kurs doskonalący

OCENA EKG – PODSTAWY I PRZYKŁADY KLINICZNE. SPOTKANIE PIERWSZE: KOMU, CO ZAŁOŻYĆ, A POTEM JAK TO OPISAĆ – ZABURZENIA RYTMU SERCA

Warsztaty dla lekarzy pragnących poszerzyć swoją wiedzę z zakresu elektrokardiologii praktycznej, w tym przygotowujących się do egzaminów specjalizacyjnych (interna, kardiologia)

Wykład poprowadzi dr hab. n. med. Krzysztof Szydło

Kurs doskonalący – warsztaty praktyczne* (wymagany formularz zgłoszeniowy)

NAGŁE STANY ZAGROŻENIA ŻYCIA U DZIECI

W trakcie kursu prelekcje przeplatane są ćwiczeniami praktycznymi.

Tematyka obejmuje większość nieurazowych, nagłych stanów zagrożenia życia u dzieci.

Koszt uczestnictwa – 50 zł

Terminy:

▶ **19.04.2016 (wtorek) godz. 15.30**

▶ **31.05.2016 (wtorek) godz. 15.30**

Czas trwania: 7 godzin dydaktycznych

Kierownik naukowy dr n. med. Ludwik Stołtny

Koordynator warsztatów praktycznych dr Janusz Michalak

▶ **25.04.2016 (poniedziałek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

PACJENT, KTÓRY DUŻO WIE

Warsztaty poprowadzi dr Joanna Ortoli

▶ **27.04.2016 (środa) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

OCENA EKG – PODSTAWY I PRZYKŁADY KLINICZNE. SPOTKANIE DRUGIE: ZABURZENIA RYTMU SERCA – POJEDYNCZE, PARY, CZĘSTOSKURCZE

Warsztaty dla lekarzy pragnących poszerzyć swoją wiedzę z zakresu elektrokardiologii praktycznej, w tym przygotowujących się do egzaminów specjalizacyjnych (interna, kardiologia)

Wykład poprowadzi dr hab. n. med. Krzysztof Szydło

Kurs doskonalący – warsztaty praktyczne* (wymagany formularz zgłoszeniowy)

RESUSCYTACJA NOWORODKÓW PO ZMIANACH W EUROPEJSKICH WYTYCZNYCH

(warsztaty przygotowane dla lekarzy, którzy wcześniej uczestniczyli w kursach z RKO noworodków)

Terminy:

▶ **28.04.2016 (czwartek) godz. 15.30**

▶ **10.05.2016 (wtorek) godz. 15.30**

▶ **27.06.2016 (poniedziałek) godz. 15.30**

Czas trwania: 7 godzin dydaktycznych

Koszt uczestnictwa – 50 zł

Kierownik naukowy dr hab. n. med. Iwona Maruniak-Chudek

▶ **9.05.2016 (poniedziałek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

OCENA EKG – PODSTAWY I PRZYKŁADY KLINICZNE. SPOTKANIE TRZECIE: PRZYSZEDŁ PACJENT Z WSZCZEPIONYM URZĄDZENIEM...

Warsztaty dla lekarzy pragnących poszerzyć swoją wiedzę z zakresu elektrokardiologii praktycznej, w tym przygotowujących się do egzaminów specjalizacyjnych (interna, kardiologia)

Wykład poprowadzi dr hab. n. med. Krzysztof Szydło

▶ **12.05.2016 (czwartek) godz. 15.30**

Kurs doskonalący – warsztaty praktyczne* (wymagany formularz zgłoszeniowy)

NAGŁE STANY ZAGROŻENIA ŻYCIA Z PRZYCZYNN SERCOWO-NACZYNIOWYCH

W trakcie kursu prelekcje przeplatane są ćwiczeniami praktycznymi.

Koszt uczestnictwa – 50 zł

Czas trwania: 7 godzin dydaktycznych

Kierownik naukowy dr n. med. Wojciech Rychlik

Koordynator warsztatów praktycznych dr Janusz Michalak

▶ **14.05.2016 (sobota) godz. 9.30**

Kurs doskonalący

DYSFUNKCJE UKŁADU RUCHOWEGO NARZĄDU ŻUCIA – KOMPENDIUM PRAKTYCZNE – NAJNOWSZE POGLĄDY NA TEMAT NEUROGNATOLOGII NA ŚWIECIE

Wykład poprowadzi dr n. med. Wojciech Drobek

▶ **18.05.2016 (środa) godz. 16.00**

Kurs doskonalący (wymagany formularz zgłoszeniowy)

MOBBING W PRACY LEKARZA

Szkolenie poprowadzi dr hab. n. hum. prof. US Alicja Gałązka

▶ **20.05.2016 (piątek) godz. 15.30**

Kurs doskonalący (wymagany formularz zgłoszeniowy)

PERSWAZJA I MANIPULACJA – JAK REAGOWAĆ I RADZIĆ SOBIE Z ZACHOWANIAMAMI MANIPULACYJNYMI W PRACY LEKARZA

Szkolenie poprowadzi dr hab. n. hum. prof. US Alicja Gałązka

▶ **24.05.2016 (wtorek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

POSTĘPOWANIE PRZY PODEJRZENIU UDARU I LECZENIE FAZY OSTREJ.

Kierownik naukowy dr n. med. Anetta Lasek-Bal

▶ **6.06.2016 (poniedziałek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

SKUTECZNE NAUCZANIE W MEDYCYNIE W OPARCIU O MIĘDZYNARODOWE STANDARDY. CZ. 2

Warsztaty poprowadzi dr Joanna Ortoli

Szkolenie przeznaczone jest dla osób, które w ramach pracy zawodowej przekazują wiedzę medyczną (zarówno kliniczną jak i teoretyczną) i chcą to robić w sposób skuteczny i nowoczesny. Omawiane będą sposoby prowadzenia zajęć, warsztaty, studium przypadku (case study), problem Based Learning – czyli zajęcia, których treść i przesłanie zostają w pamięci.

▶ **17.06.2016 (piątek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

PRZEGLĄD MAS I TECHNIK WYCISKOWYCH POD PRACĘ PRECYZYJNE – PROTEZY STAŁE

Wykład poprowadzi dr n. med. Mariola Karłowska

Współpraca: Marrodent, Kettenbach

▶ **20.06.2016 (poniedziałek) godz. 16.00**

Kurs doskonalący

PACJENT INTERNISTYCZNY W SOR I IZBIE PRZYJĘĆ Część 2

(Kurs jest przeznaczony dla młodych lekarzy rozpoczynających pracę zawodową i dyżurujących w SOR. Ma dać podstawy do bezpiecznej pracy i dokładnej diagnostyki stanów pogorszenia zdrowia)

Wykład poprowadzi dr Karol Holona

Kursy i konferencje odbędą się w Domu Lekarza w Katowicach przy ul. Grażyńskiego 49a. Kursy dostępne dla wszystkich zainteresowanych członków ŚIL. Liczba miejsc ograniczona możliwościami technicznymi sali wykładowej – zachęcamy do wstępnego zgłaszania zamiaru uczestnictwa. O udziale decyduje kolejność przybycia na szkolenie do Domu Lekarza. Możliwość uzyskania certyfikatu potwierdzającego zdobycie punktów edukacyjnych. Dodatkowe informacje dostępne pod numerem telefonu: 32 60 44 225 lub drogą elektroniczną: kursy@izba-lekarska.org.pl

Kształtowania postawy lekarskiej nie jesteśmy w stanie zmierzyć wynikiem egzaminu...

Rozmowy z najlepszymi absolwentami jesiennej sesji 2015 r. LEK i LDEK

► DR ALEKSANDER SALOMON-PERZYŃSKI

W jesiennej sesji Lekarskiego Egzaminu Końcowego zdobył 174 punkty i tym samym uzyskał pierwszą lokatę w kraju. Jest absolwentem Wydziału Lekarskiego SUM w Katowicach, rocznik 2015. Podczas studiów działał w Studenckim Kole Naukowym przy Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych i Chemioterapii Onkologicznej SUM w Katowicach. Interesuje się heterogennością i ewolucją klonalną nowotworów złośliwych. Obecnie odbywa staż w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym im. Andrzeja Mielęckiego SUM w Katowicach.

Joanna Wójcik: W jesiennej sesji Lekarskiego Egzaminu Końcowego, który odbył się we wrześniu 2015 r., zdobył Pan Doktor 174 punkty i tym samym uzyskał najlepszy wynik w kraju, czego serdecznie gratulujemy. Jak ten sukces przełożył się – albo może się przełoży – na Pana pracę zawodową?

Aleksander Salomon-Perzyński: System rekrutacji na szkolenie specjalizacyjne nadaje obecnie Lekarskiemu Egzaminowi Końcowemu bardzo istotne znaczenie, dlatego też mam nadzieję, że wynik, który uzyskałem, pozwoli mi na dalszy rozwój pod opieką najlepszych specjalistów.

Trzeba mieć jednak świadomość, że LEK jest tylko jednym z etapów ścieżki kariery absolwenta uczelni medycznej w naszym kraju.

Wobec tego pragnę właśnie przestrzec przed tendencją, z którą mamy obecnie do czynienia, a mianowicie próbą postrzegania uniwersytetów medycznych jako szkół przygotowujących do Lekarskiego Egzaminu Końcowego. Nie możemy pozwolić sobie na tak radykalne zawężenie istoty funkcjonowania uniwersytetu medycznego w wymiarze dydaktycznym. Rolą uczelni medycznej jest nie tylko przekazywanie wiedzy medycznej, ale także, a może i przede wszystkim, kształtowanie postawy lekarskiej, której to wynikiem LEK-u nie jesteśmy w stanie zmierzyć. Postawa lekarska wynika wprost z idei zawodu lekarza i pozostaje niezmienna, mimo zmian zachodzących w samej medycynie.

Motywacja do nauki jest niezwykle ważna, ale metodyka pracy studenta także. W jaki sposób przygotowywał się Pan do egzaminu? Komu jeszcze, poza sobą, zawdzięcza Pan ten sukces?

Od pewnego czasu na studiach zaczęła towarzyszyć mi obawa, aby w oczach asystenta nie wypaść na ignoranta (co mimo usilnych chęci czasem jednak się zdarzało), stąd też można powiedzieć, że teorii uczyłem się na bieżąco. Sukces ten zawdzięczę również mojej Matce i sposobowi, w jaki mnie wychowała.

Pana Mistrz, Nauczyciel, Profesor, Osoba, którą zachowa Pan szczególnie w pamięci?

Nie mogę nie wspomnieć o Profesorze **Jerzym Wojnarze**, który zafascynował mnie w trakcie zajęć z propedeutyki chorób wewnętrznych i umożliwił mi kształcenie się w każdej wolnej chwili pod okiem dwojga wspaniałych klinicystów w Klinice Chorób Wewnętrznych i Chemioterapii Onkologicznej SUM. Zarówno dr **Anna Kozaczka**, jak i dr **Wojciech Spychałowicz** nauczyli mnie

Najlepsi absolwenci jesiennej sesji LEK i LDEK.

foto: Alicja van der Coghren

rationalnego i logicznego podejścia do medycyny oraz spoglądania na pacjenta w szerokim wymiarze, co ukształtowało podwaliny mojej postawy lekarskiej.

Jak się Pan czuje jako lekarz?

Staż realizuję w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym im. Andrzeja Mielęckiego SUM w Katowicach, obecnie w Klinice Chorób Wewnętrznych i Chemioterapii Onkologicznej SUM. Jako młody lekarz czuję, że jeszcze dużo pracy przede mną. W praktyce klinicznej kluczowe jest doświadczenie, nie wyniki egzaminów. Wiedziałem o tym, teraz jednak stykam się z tym bezpośrednio. Oczywiście podstawy teoretyczne są istotne i pomagają w szybszym nabywaniu doświadczenia, niemniej to ono, koniec końców, jest najważniejsze.

Skoro nawiązał Pan do doświadczenia, zapytam czy, Pana zdaniem, staż zawodowy jest potrzebny? Czy dla kogoś, kto ma już ściśle sprecyzowane plany specjalizacyjne, tak jak Pan, staż jest „kulą w nogi” czy niezbędnym elementem nauki?

Staż podyplomowy jest potrzebny. Przede wszystkim dlatego, że uczy samokrytycyzmu, który wydaje mi się wysoce pożądaną cechą lekarza. Co więcej, w czasie stażu podyplomowego młody lekarz zaczyna wreszcie rozumieć, jak trudne i wymagające jest podejmowanie decyzji dotyczących pacjenta. Staż wskazuje zatem jednoznacznie młodemu lekarzowi, jak szeroką i skomplikowaną dziedziną jest medycyna.

Erving Goffman, amerykański socjolog, pisał w latach 60. o szpitalach w kategoriach instytucji totalnych. Od tego czasu wiele się zmieniło, choć dehumanizacja medycyny stanowi dziś nie mniejsze zagrożenie. Niezwykle ważny w tym miejscu jest głos środowiska lekarskiego. Śląska Izba Lekarska wraz z Oddziałem Śląskim Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich „podjęła rękawicę” i zorganizowała konferencję „Dehumanizacja medycyny”.

Dyskusja taka na pewno jest potrzebna. Oczywiście nowoczesna medycyna, jej postępująca technologizacja, sformalizowany i biurokratyzowany charakter, także przyczyniają się do jej dehumanizacji. Ostatecznie jednak każdy proces diagnostyczny i tera- ►►

foto: Alicja van der Cogen

Prezes J. Kozakiewicz gratuluje najlepszym absolwentom.

peutyczny, nieważne jak bardzo zaawansowany technologicznie, sprowadza się do kontaktu między dwojgiem ludzi, co stanowi w moim odczuciu istotę medycyny. Z chwilą nawiązania się tego kontaktu wykraczamy poza granice nauki i wkraczamy w obszar sztuki. Lekarz musi prezentować postawę humanistyczną, inaczej bowiem nie będzie w stanie tego kontaktu nawiązać.

► DR RADOSŁAW LISZKA

W jesiennej sesji Lekarskiego Egzaminu Końcowego zdobył 171 punktów i tym samym uzyskał czwartą lokatę w kraju. Jest absolwentem Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, rocznik 2015. Podczas studiów działał w Studenckim Kole Naukowym przy Klinice Nefrologii, przy Klinice Chirurgii Serca oraz przy Katedrze i Klinice Pulmonologii i Nowotworów Płuc. Interesuje się kardiologią inwazyjną i onkologią. Obecnie odbywa staż w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 3 w Rybniku.

Joanna Wójcik: W jesiennej sesji LEK zdobył Pan 171 punktów i tym samym uzyskał czwartą lokatę w kraju. Jakie znaczenie ma dla Pana ten sukces?

Radosław Liszka: Wynik, który uzyskałem z Lekarskiego Egzaminu Końcowego, na pewno dodał mi pewności siebie, pozwolił sprawdzić swoją wiedzę zdobytą podczas studiów w wystandaryzowanym teście oraz otworzył możliwość wyboru wymarzonej specjalizacji w bardzo dobrym szpitalu.

Wymarzonej, czyli jakiej?

Od zawsze moim medycznym „oczkiem w głowie” była kardiologia i planuję rozpocząć rezydenturę w tej dziedzinie w jednym ze śląskich szpitali.

Czy ma Pan opracowaną jakąś konkretną technikę przygotowania do egzaminu, w tym przypadku LEK?

LEK obejmuje bardzo szeroki zakres materiału i aby dobrze się do niego przygotować, w moim przypadku najważniejsza była systematyczność, dobre rozplanowanie nauki oraz podporządkowanie dnia jednemu celowi – LEK-owi. Postanowiłem również wolne chwile spędzać aktywnie na pływaniu i bieganiu, co pozwalało mi nabrać energii do kolejnych godzin spędzonych nad książkami. Sukces, jaki osiągnąłem, nie byłby możliwy bez wsparcia mojej żony i rodziców.

Na razie odbywa Pan staż. Na jednym z portali internetowych znalazłam taki opis zadań lekarza stażysty: „Stażysta służy do mierzenia ciśnienia, wkładania wyników badań do historii choroby, potem przekładania tych wyników z historii do teczek, zanoszenia ich do sekretariatu oraz przepisywania wyników badań z karteek do komputera lub na odwrot.” Jak jest w Pana przypadku?

U mnie początek stażu wyglądał inaczej, zacząłem od Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, na którym wykonywałem podobne czyn-

ności jak starsi lekarze, oczywiście pod ich nadzorem. Po tych kilku miesiącach stażu umocniłem się w przekonaniu, że wybrałem dobrą drogę zawodową. Zetknięcie się w szpitalu z różnymi pacjentami i ich schorzeniami pokazuje nam, młodym lekarzom, konieczność ciągłego doskonalenia i poszerzania swojej wiedzy. Na stażu na pewno nie ominie mnie uzupełnianie dokumentacji medycznej i segregowanie wyników, ale w obecnych czasach jest to również duża część pracy lekarza, której trzeba się nauczyć. Z moich pierwszych obserwacji wynika niestety także, że lekarz ma za mało czasu na zwykłą rozmowę z pacjentem, wytłumaczenie mu jego dolegliwości, skorygowanie jego wyobrażenia na temat choroby, najczęściej na podstawie wiedzy z internetu, z rzetelną wiedzą lekarską. Uczenie się rozmowy z pacjentem, a nie tylko zebranie wywiadu i wypełnienie historii choroby, są ważnymi elementami naszego stażu podyplomowego, jednak administracja jest nieodłączną częścią rzeczywistości lekarskiej i trzeba jej się nauczyć oraz do niej przywyknąć.

► DR WERONIKA GAWRON

W jesiennej sesji Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego zdobyła 167 punktów i tym samym uzyskała drugie miejsce w kraju. Jest absolwentką Pierwszego Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologicznym Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, rocznik 2015. Podczas studiów była członkiem Naukowego Koła Radiologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii. Interesuje się stomatologią estetyczną i ortodontcją. Obecnie odbywa staż w Akademickim Centrum Stomatologii i Medycyny Specjalistycznej w Bytomiu.

Joanna Wójcik: 167 punktów i drugie miejsce w kraju to Pani wynik z Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego sesji jesiennej 2015 r. To duży sukces na początku pracy zawodowej.

Tak. To prawda, długo na to pracowałam. Choć na razie wynik z egzaminu nie przełożył się w żaden sposób na moją pracę zawodową, to mam nadzieję, że da mi to w przyszłości możliwość dalszego kształcenia się w ramach specjalizacji. Samo przygotowanie się do egzaminu nie było łatwe. Kluczowa była dla mnie systematyczna praca przez cały okres studiów. Wynik z egzaminu zawdzięczam przede wszystkim dużej ilości nauki, ale ogromne podziękowania kieruję do najbliższych, którzy ze mną wytrzymali czas przygotowań do egzaminu oraz do najbardziej wymagających asystentów na uczelni.

Plany specjalizacyjne?

Plany dotyczące specjalizacji oczywiście są, choć nie do końca jeszcze sprecyzowane. Niestety, liczba miejsc jest bardzo mała, dodatkowym ograniczeniem jest możliwość aplikowania tylko w jednym województwie. Myślę, że ostateczną decyzję podejmę pod koniec stażu. Ten rok jest dla mnie ważny, bo, oprócz szkolenia swoich umiejętności praktycznych, mogę sprawdzić się w danych dziedzinach stomatologii. Obecnie odbywam staż cząstkowy w Poradni Wieku Rozwojowego, więc doświadczam trudności związanych z pracą z dziećmi, często bardzo małymi. Specyfika takiej pracy różni się od pracy z dorosłymi, w większości dzieci przychodzą do nas bardzo przestraszone, lękliwe, często ze złymi doświadczeniami. Zdobycie zaufania u takich pacjentów jest bardzo trudne, ale satysfakcja po udanym leczeniu wynagradza wszelkie trudności.

Pani Doktor... Zwracają się tak już do Pani pacjenci? Jak się Pani czuje jako lekarz?

Na początku było dziwnie słyszeć, jak ktoś się zwraca do mnie „pani doktor”, teraz już się przyzwyczaiałam i miło to słyszeć po pięciu latach nauki, choć zdarzają się sytuacje, w których nadal jestem brana za studentkę. Pierwsze kroki w zawodzie, więc trochę brakuje mi jeszcze pewności siebie, ale myślę, że to minie z czasem, i mam nadzieję, że przez cały okres mojej pracy zawodowej będę czuć się w tej roli tak dobrze, jak teraz. ●

Joanna Wójcik

APEL**Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach
z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie: czasu pracy
lekarzy w ramach kontraktów z NFZ
w odniesieniu do wielkości kontraktu**

Okręgowa Rada Lekarska w Katowicach apeluje do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia oraz dyrektorów Oddziałów Wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia o stosowanie przy zawieraniu kontraktów w zakresie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju leczenie stomatologiczne oraz ambulatoryjna opieka specjalistyczna zasady proporcjonalności czasu dostępności do usług zdrowotnych do liczby zakontraktowanych punktów przeliczeniowych.

Okręgowa Rada Lekarska wskazuje na konieczność stosowania w kontraktach zasady proporcjonalnego zmniejszenia czasu pracy i uelastycznienia harmonogramu pracy lekarza w stosunku do zmniejszonej liczby punktów rozliczeniowych.

Zgodnie z zarządzeniem Nr 94/2014/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju leczenie stomatologiczne, kalkulacyjna wysokość etatu przeliczeniowego wynosi 15000 punktów rozliczeniowych w wymiarze 30 godzin czasu pracy tygodniowo.

Zatem w przypadku przyznania mniejszej liczby punktów, aniżeli podana powyżej, również wymiar czasu pracy powinien podlegać proporcjonalnemu zmniejszeniu.

Zdaniem Okręgowej Rady Lekarskiej, podobna zasada proporcjonalności winna być stosowana przy zawieraniu kontraktów zgodnie z Zarządzeniem Nr 79/2014/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 5 grudnia 2014 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna. Stosowanie ww. zasad pozwoli na efektywne wykorzystanie niewystarczającej liczby polskich lekarzy.

Okręgowa Rada Lekarska proponuje także, aby w przypadkach zmian w harmonogramach pracy lekarzy w AOS niepowodujących zmniejszenia potencjału wykonawczego nie powstawał obowiązek aktualizacji tej zmiany w portalu świadczeniodawcy.

STANOWISKO**Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach
z dnia 10 lutego 2016
w sprawie: działań Śląskiego Oddziału
Wojewódzkiego NFZ w stosunku
do świadczeniodawców udzielających świadczeń
z zakresu leczenia stomatologicznego**

Okręgowa Rada Lekarska w Katowicach wyraża stanowczy sprzeciw wobec działań Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Katowicach w stosunku do lekarzy dentystów – świadczeniodawców udzielających świadczeń z zakresu leczenia stomatologicznego.

Śląski OW NFZ, na wniosek prezesa NFZ o pozyskanie opinii świadczeniodawców na temat wykonywania umów na warunkach proponowanych przez samorząd lekarski, tj. polegających na dostosowaniu czasu pracy lekarzy dentystów proporcjonalnie do obniżonej wartości etatu przeliczeniowego, umieścił na portalu świadczeniodawcy ankietę. Treść i konstrukcja tej ankiety budzi jednak wiele zastrzeżeń. Odpowiedź na żadne z pytań ankiety przygotowanej przez Śląski OW NFZ nie pozwala uzyskać opinii, o którą wnioskują Prezes NFZ. W ankiecie Okręgowa Rada Lekarska dostrzega także próbę zastraszenia świadczeniodawców, a takie działanie nie może pozostać bez reakcji ze strony samorządu lekarskiego.

Jednocześnie Okręgowa Rada Lekarska w Katowicach podkreśla, że wszystkie dotychczas podejmowane przez Śląską Izbę Lekarską starania zmierzały do urealnienia umów zawartych przez lekarzy dentystów ze Śląskim OW NFZ i odpowiedniego dostosowania ich warunków. W żadnym z przesłanych do Śląskiego OW NFZ, jak i Centrali NFZ, pism oraz argumentów przedstawianych na spotkaniach nie wnioskowano o ograniczenie liczby lekarzy dentystów udzielających świadczeń w ramach NFZ bądź skrócenie trwających obecnie umów.

**Sekretarz
Okręgowej Rady Lekarskiej
Krystian Frey**

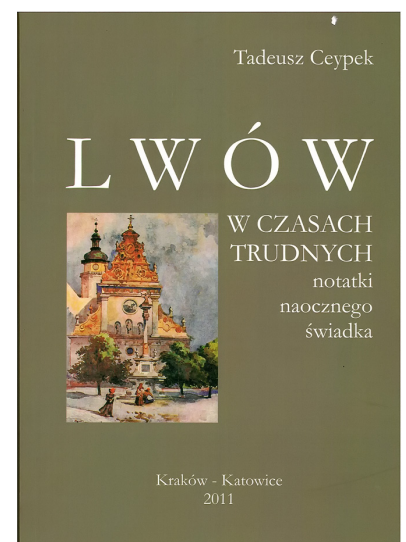
**Prezes
Okręgowej Rady Lekarskiej
Jacek Kozakiewicz**

książki**Dodruk książki „Lwów w czasach
trudnych. Notatki naocznego
świadka” prof. Tadeusza Ceypeka**

Jej autorem jest prof. dr hab. n. med. **Tadeusz Ceypek** (1904-1990), wspaniały lekarz laryngolog, wielki humanista, który urodził się we Lwowie, gdzie studiował, pracował, przeżył okupację, a na Śląsk wyjechał – już na zawsze – w 1946 r. Wrócił tam tylko raz, z krótką wycieczką w 1980 r., zachowując z tej podróży smutne wspomnienia dawnego Lwowa. W 1989 r. Profesor Ceypek spisał swoje okupacyjne wspomnienia, które zaczynają się we

wrześniu 1939 r. a kończą 18 czerwca 1946 r. „Lwów w czasach trudnych” stał się pierwszą pozycją wydaną w cyklu „Biblioteka Historyczna Śląskiej Izby Lekarskiej” w 2011 r. W związku z licznymi prośbami i pytaniami o możliwość otrzymania tej pozycji, w 2015 r. Śląska Izba Lekarska sfinansowała dodruk 500 egzemplarzy książki, który został wydrukowany w grudniu ub. roku. ●

Grażyna Ogrodowska

Hospicjum to sztuka życia, której trzeba pomóc

Przemijanie wpisane jest w życie każdego człowieka. Coraz częściej w jego ostatniej fazie obecne jest hospicjum. Tym bardziej należy doceniać codzienną pracę tych instytucji, która najczęściej opiera się na wolontariacie. Na jubileuszową, XX Konferencję Naukowo-Szkoleniową Opieki Paliatywnej i Zespołów Hospicyjnych w Częstochowie przybyło ponad 300 uczestników, w tym lekarze, pielęgniarki, psychologowie, fizjoterapeuci i osoby duchowne. Uczestnicy konferencji zgodnie podkreślali, że na opiekę paliatywną w Polsce brakuje pieniędzy. W 2015 r. zostały wycenione świadczenia, którymi zajmują się hospicja. Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji pokazała, jak duże jest niedofinansowanie w tej dziedzinie. W Polsce funkcjonuje ponad 500 ośrodków hospicyjnych. To oznacza, że zapotrzebowanie na taki rodzaj opieki wciąż rośnie.

– *Bezinteresownie, to nie znaczy, że niepotrzebne są środki. Bezinteresowność jest wobec potrzeb chorego i jego rodziny. Natomiast żeby iść do chorego, który oczekuje od wolontariusza wiele dobra – potrzebne są środki* – tłumaczy dr n. med. **Jadwiga Pyszkowska**, konsultant wojewódzki w dziedzinie medycyny paliatywnej.

Prezes ORL **Jacek Kozakiewicz** w swoim wystąpieniu podczas konferencji podkreślił rolę, jaką pełnią ruchy hospicyjne:

– *To dla wielu szansa na godną śmierć, szansa na to, by w tym trudnym czasie nie czuli się samotni. Przez wiele stuleci umieranie w obecności rodziny i bliskich było normą, ważnym elementem życia. Wiązało się to również z wielopokoleniowym modelem*

Nad problemami Ruchu Hospicyjnego pochyłono się podczas XX Jubileuszowej Konferencji Opieki Paliatywnej i Zespołów Hospicyjnych, która odbywała się w Częstochowie w dniach 21-23.01.2016 r. Organizatorem spotkania było Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej Ziemi Częstochowskiej.

foto: A. Lewanowicz

Uczestnicy XX jubileuszowej Konferencji.

rodziny. Teraz taki model jest już mało popularny. W rezultacie osoby starsze i chore w obliczu śmierci pozostają osamotnione, a to potęguje olbrzymi przed nią strach. Wspomniał też o niebezpiecznym zjawisku dehumanizacji medycyny, któremu ŚIL mówi zdecydowane i głośno „NIE”:

– *Pacjent nazywany jest świadczeniobiorcą, a lekarz – świadczeniodawcą, rozliczany głównie z wyników finansowych, a w takiej rzeczywistości coraz trudniej wypełniać najwyższe standardy etyczne. Dla lekarza dobro chorego zawsze powinno być najwyższym prawem.*

Rok Miłosierdzia, ogłoszony przez papieża Franciszka, który potrwa do 20 listopada 2016 r. wydaje się być dobrym czasem, by spróbować odwrócić proces dehumanizacji medycyny, pochylić się nad pacjentem – człowiekiem i przestać traktować go jak jednostkę statystyczną. Miłosierdzie to miłość świadczona temu, kto potrzebuje ratunku. Św. Tomasz z Akwinu twierdził, że miłosierdzie to przyjście z pomocą, ale też odczuwanie cudzej biedy. Biedy mogą być różne, nie tylko materialne. Miłosierdziem jest nie tylko pomoc okazana głodnemu, bezdomnemu czy ciężko choremu, ale także podanie ręki komuś, kogo przytłacza niedająca się już znieść samotność. Komuś, kto załamał się po tragedii, kogo spotkała jakaś ogromna niesprawiedliwość. Zgodnie z tą definicją, wolontariusze w swojej pracy hospicyjnej miłosierni są każdego dnia. Codziennie dają tego świadectwo. ●

foto: A. Lewanowicz

Konferencja Opieki Paliatywnej i Zespołów Hospicyjnych.

Z sukcesów członków samorządu lekarskiego ŚIL

Laury RIG wręczone

Aż dziewięć z nich w rękach śląskich lekarzy

16 stycznia br. w zabrzańskim Domu Muzyki i Tańca odbyła się XXIV Gala Laurów Umiejętności i Kompetencji organizowana przez Regionalną Izbę Gospodarczą w Katowicach. Podziękowania zostały wręczone w kilkunastu kategoriach dla ponad 60 wybitnych osób oraz wyróżniających się organizacji. Prezes RIG w Katowicach, **Tadeusz Donocik** zaznaczył, że Laury wskazują autorytety, ludzi sukcesu w różnych dziedzinach i osoby poszukujące dialogu. „Zmienia się Śląsk, zmienia się Polska. To właśnie dzięki tym ludziom” – podkreśliła także rolę laureatów w swoim powitaniu **Małgorzata Mańka-Szulik** prezydent Zabrze, miasta, które było honorowym gospodarzem wydarzenia. Na galę przybyło 2500 zaproszonych gości.

Dziewięć statuetek znalazło się w rękach lekarzy naszej Izby. W imieniu prof. **Adama Maciejewskiego** z Centrum Onkologii w Gliwicach, który wyjechał na sympozjum do USA nagrodę odebrała kilkuletnia córka. Mała **Julia** podziękowała w imieniu całego zespołu, który wykonał pierwszy w Polsce przeszczep twarzy. Powiedziała, że jest z Taty bardzo dumna. Tym wystąpieniem zdobyła sobie olbrzymią sympatię publiczności, która nagrodziła ją gromkimi brawami.

Nagrody otrzymali:

KRYSTAŁOWE LAURY UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI

DR HAB. N. MED. BOGDAN KOCZY – dyrektor Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dra Janusza Daaba w Piekarach Śląskich z okazji 90-lecia istnienia Szpitala

PROF. DR HAB. N. MED. BOGUSŁAW MACIEJEWSKI – wieloletni dyrektor Centrum Onkologii – Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie, Oddział w Gliwicach, Kierownik Kliniki Radioterapii CMKP

PROF. DR HAB. N. MED. DR H. C. ALEKSANDER R. SIEROŃ – konsultant krajowy w dziedzinie angiologii

PLATYNOWY LAUR „MEDYCINA I INŻYNIERIA MEDYCZNA”

PROF. DR HAB. N. MED. PAWEŁ LAMPE – ordynator Oddziału Chirurgii Przewodu Pokarmowego Samodzielnego Publicznego Centralnego Szpitala Klinicznego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

PROF. DR HAB. N. MED. KRZYSZTOF ZIAJA – kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Naczyń, Angiologii i Flebologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

PLATYNOWY LAUR „TALENT – PRACA I CHARAKTER”

PROF. DR HAB. N. MED. ADAM MACIEJEWSKI – Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gliwicach

ZŁOTY LAUR „TALENT – PRACA I CHARAKTER”

DR N. MED. MICHAŁ ZEMBALA – asystent w Katedrze i Oddziale Klinicznym Kardiochirurgii i Transplantologii Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu

MEDYCINA I INŻYNIERIA BIOMEDYCZNA

PROF. DR HAB. N. MED. JAN E. ZEJDA – dziekan Wydziału Lekarskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

UDANA INWESTYCJA

DR N. MED. MARIUSZ NOWAK – dyrektor Centrum Leczenia Oparzeń w Siemianowicach Śląskich. ●

Oprac. Alicja van der Coghen

Krzyże Wolności i Solidarności

15 stycznia 2016 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego w Katowicach odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej w latach 1956-1989. W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Andrzeja Dudy** odznaczenia wręczył prezes IPN dr **Łukasz Kamiński**. Wśród odznaczonych znaleźli się lekarze ŚIL:

Dr **Bogusław Choina** – od września 1980 r. pełnił funkcję przewodniczącego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w Instytucie Onkologii w Gliwicach. W lipcu i grudniu 1981 r. został delegatem na I i II Walny Zjazd Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „S”. Po ogłoszeniu stanu wojennego nie zaprzestał działalności niepodległościowej, podejmując kolportaż wydawnictw i ulotek opozycyjnych. 17 grudnia 1981 r. został aresztowany, po procesie skazany na pięć lat więzienia.

Prof. dr hab. n. med. **Grzegorz Opala** – był jednym z założycieli NSZZ „Solidarność” w Centralnym Szpitalu Klinicznym w Katowicach oraz na Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, gdzie od 10 XII 1980 r. pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Zakładowej, był również delegatem na I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „S”. Po wprowadzeniu stanu wojennego zajął się organizowaniem pomocy dla represjonowanych, w tym opieki nad rannymi górnikami z KWK „Wujek”, przewiezionymi do Centralnego Szpitala Klinicznego. Był również jednym z twórców Duszpasterstwa Akademickiego Pracowników Nauki oraz kierownikiem sekcji lekarskiej przy Biskupim Komitecie Pomocy Internowanym i Uwięzionym. W 1982 r. był członkiem Regionalnej Komisji Konsultacyjnej, a w latach 1983-1987 należał do zaplecza tzw. merytorycznego Regionalnej Komisji Wykonawczej Regionu Śląsko-Dąbrowskiego, kierował Społeczną Komisją Zdrowia. ●

Akt nominacyjny

26. stycznia br. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej **Andrzej Duda** wręczył w Pałacu Prezydenckim akty nominacyjne nauczycielom akademickim oraz pracownikom nauki i sztuki, m.in. tytuł profesora nauk medycznych otrzymał dr hab. n. med. **Piotr Ładziński** ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Gratulując nowo mianowanemu profesorowi, prezydent m.in. życzył „odwagi w pielęgnowaniu wewnętrznego poczucia wolności naukowej”. ●

Koleżanki i Koledzy! Uprzejmie ponawiamy prośbę o przekazywanie do Redakcji „Pro Medico” informacji o swoich sukcesach zawodowych i nie tylko.

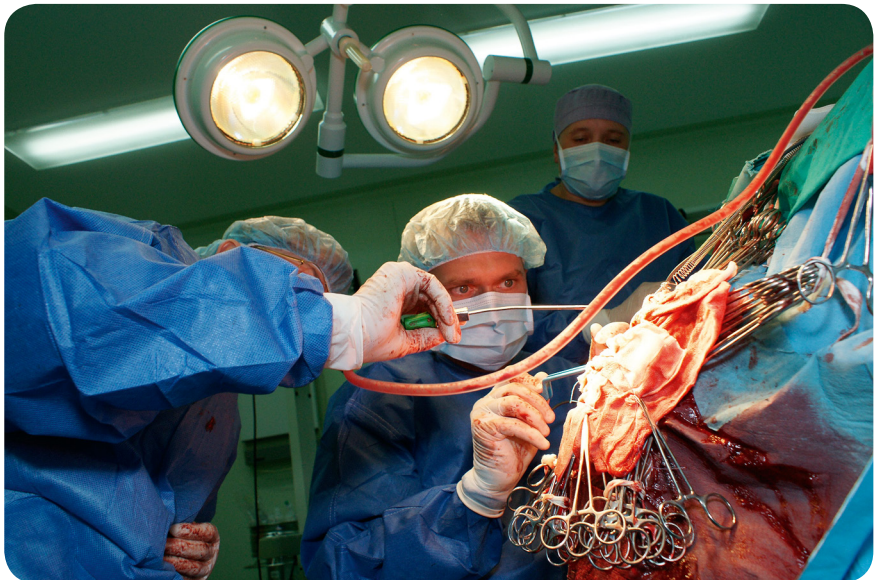
Bytomscy neurochirurdzy w programie Spine Tango

Bytomscy neurochirurdzy z Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala nr 4 od trzech lat uczestniczą w międzynarodowym programie Spine Tango, który daje dostęp do bazy danych dotyczących leczenia kręgosłupa.

Spine Tango powstało 16 lat temu w Szwajcarii, na uniwersytecie w Bernie. W bazie opisanych jest już 80 tys. przypadków. Przyłączyło się do niej ponad 50 szpitali z 14 krajów.

– Nasz szpital dołączył do tego prestiżowego grona w 2013 roku i był jedynym na Śląsku i jednym z trzech w kraju. Pracując na specjalnym module, mamy dostęp do gigantycznej bazy leczenia schorzeń kręgosłupa. Wiemy, jakie leczenie zastosowano w konkretnym przypadku i jakie przyniosło ono efekty – mówi o przystąpieniu do programu dr **Jerzy Pieniążek**, neurochirurg i dyrektor Szpitala. Pomysłodawcą wprowadzenia programu Spine Tango w Bytomiu był dr **Arka diusz Jędrzejek**.

– Dzięki uczestnictwie w Spine Tango wymieniamy się doświadczeniami z kolegami po fachu na całym świecie. To bardzo ważne, bo osób ze schorzeniami kręgosłupa przybywa. Szacuje się, że problem ten dotyka już 90% populacji po 50. roku życia. Bóle pleców są drugą po przeziębieniach przyczyną wizyty u lekarza – mówi. Na Oddziale Neurochirurgii i Neurotraumatologii rocznie jest operowanych

Neurochirurdzy z Bytomia podczas operacji.

około 700 pacjentów. U 400 wykonuje się operację kręgosłupa.

Praca neurochirurgów została wyróżniona przez komitet naukowy Eurospine – reprezentanci Polski jako jedyni zostali zaproszeni na międzynarodową konfe-

rencję naukową w Dubaju, poświęconą chirurgicznemu leczeniu schorzeń kręgosłupa, dr Jędrzejek został poproszony o wygłoszenie dwóch referatów. ●

Oprac. Grażyna Ogrodowska
na podst. nadesłanych materiałów

LISTY

Szanowna Redakcjo,

Nawiązując do mego artykułu pt. „Jaszowiecka Rodzina” opublikowanego w „Pro Medico” w listopadzie 2013 r. (strony 24-25), niniejszym przesyłam notatkę ze spotkania.

JASZOWIECKA RODZINA – PONOWNIE

28 grudnia 2015 r. w przytulnej restauracji w Katowicach zgromadziło się około 25 byłych uczestników Studenckich Obozów Społeczno – Wychowawczych Śląskiej Akademii Medycznej, organizowanych w latach 1961-1977 w Ustroniu – Jaszowcu. Głównym celem spotkania było uczczenie 80. rocznicy urodzin jednego z aktywniejszych uczestników Obozów – dr. Zygryfda Wawrzyńka. Po serdecznym przywitaniu Jubilata kwiatami, uściskami oraz upominkami uczestnicy odśpiewali „Gaudeamus”.

Wspominano wspaniałą działalność wychowawczą, organizacyjną, naukową oraz inną (Izby Lekarskie) Jubilata. Wspomniano także naszego obozowego Wychowawcę – Prof. Jerzego Szaflarskiego, którego 40. rocznica śmierci przypada 4 marca br.

Oglądano dawne kroniki, w których uczestnicy obozów upamiętniali swe wrażenia odpowiednimi wpisami. Koleżanka Maria Gajęcka-Bożek recytowała okolicznościowe, poczekające w treści wier-

sze, zaś Koledzy A. Monsiol i Adam Paluch przy akompaniamencie gitar przywołali najpiękniejsze pieśni z czasów obozowych. Przypominano, ilu byłych uczestników obozów zostało znanymi lekarzami w kraju i za granicami, kierownikami klinik i katedr, profesorami, rektorami, itp.

Obecność Jubilata, wspomnienia i odrobina sentymentu znów nas spoiła w „Jaszowieckiej Rodzinie”. Po kilku godzinach rozstaliśmy się pełni uniesienia i nadziei na przyszłość, składając Jubilatowi gorące życzenia, by pozostał z nami w „Jaszowieckiej Rodzinie” jak najdłużej.

Prof. dr hab. n. med. Ryszard Brus
Emerytowany Profesor
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Od Redakcji:

Autorką tekstu zamieszczonego w 228 nr „Pro Medico” z lutego br. pt. „Jeszcze o uzależnieniach” jest Pełnomocnik ds. zdrowia lekarzy i lekarzy dentyistów ŚIL dr Dorota Rzepiewska.

Medycy na krawędzi...

zawody narciarskie w Szczyrku

fot.: Aleksander Krzysztyniak

„Trzeba założyć narty w miejscu, gdzie trasa narciarska jest pięknie przygotowana i po prostu zjechać. Nie ma niczego fajniejszego. Potem jest zmęczenie, ale to zmęczenie, które paradoksalnie napełnia człowieka energią i radością z obcowania z naturą. Nauczyć można się szybko, wystarczy zacięcie i kilka dni.”

Tak rekomenduje narciarstwo dr **Mariusz Smolik**, współtwórca **SKIM&L CUP – III Narciarskiego Pucharu Lekarzy, Farmaceutów i Radców Prawnych**. Narciarstwo to jego druga pasja, zaraz po medycynie. Od najmłodszych lat wychowywany był w sportowym duchu. Ma trzy ulubione dyscypliny: tenis, windsurfing i narty. Jeśli musiałby wybrać jedną, postawiłby na tę

ostatnią. Od 14 lat dr Mariusz Smolik bierze udział w Mistrzostwach Świata Lekarzy w Narciarstwie Alpejskim. Kilka lat temu doszedł do wniosku, że można podobne zawody zorganizować w Szczyrku. Przyjemne połączył z pożytecznym. Oprócz emocji sportowych, nie zabrakło też emocjonujących wykładów. Prelegentami byli m. in. **Andrzej Bachleda-Curuś**, legenda polskiego narciarstwa alpejskiego, dwukrotny medalista Mistrzostw Świata i olimpijczyk oraz **Jakub B. Bączek**, motywator, odpowiedzialny za trening mentalny reprezentantów Polski w siatkówce mężczyzn, złoty medalista Mistrzostw Świata.

Zwycięzcy slalomu giganta w kategorii narciarstwa i snowboardu:

- Kategoria: K2 (1957-1966) – **Barbara Jezierska-Krupa**
- Kategoria: K3 (1967-1976) – **Katarzyna Luterek**
- Kategoria: K4 (1977-1983) – **Magdalena Blaszcze-Kasperska**
- Kategoria: K5 (1984 i młodszy) – **Anna Piaszczyńska**
- Kategoria: MO (1955 i starsi) – **Roman Pawlas**
- Kategoria: M1 (1956-1960) – **Wiktor Napióra**
- Kategoria: M2 (1957-1966) – **Marek Mysior**
- Kategoria: M3 (1967-1976) – **Bartosz Suliborski**
- Kategoria: M4 (1977-1983) – **Kuba Gałaszek**
- Kategoria: M5 (1984 i młodszy) – **Michał Pawlas**
- Kategoria: Snowboard K – **Ewa Jurczak, Katarzyna Morawiec**
- Kategoria: Snowboard M4 – **Łukasz Morawski**
- Kategoria: Snowboard M5 – **Marcin Piwnik**

Zawody odbyły się w ostatni weekend stycznia br. w Szczyrku. Na starcie stanęło 170 zawodników. Tegoroczna edycja SKIM&L CUP zaskoczyła organizatorów podwójnie: **po pierwsze: pogoda**. Na kilka dni przed zawodami, zamiast siarczystego mrozu – odwilż. Tego nie można jednak przewidzieć. Trudne warunki narciarskie nie ułatwiły zadania startującym. **Po drugie: kobiety**. – *Ciesz się, że w tegorocznych zawodach wzięło udział wiele młodych lekarek. Wcześniej z reguły byli to panowie. Te zawody to silna reprezentacja kobiet. Dwie najmłodsze kategorie pań były najbardziej oblegane* – tłumaczy dr **Piotr Zagórski**, współorganizator zawodów.

Panie już czekają na kolejną edycję Pucharu.

– *Zawody bardzo udane, jesteśmy zadowolone, że się odbyły, pomimo niesprzyjających warunków atmosferycznych. To super zabawa*

▶▶▶ *i dobre towarzystwo. Rywalizacja, adrenalina, ale też miła atmosfera, która pozwala oderwać się choć na chwilę od codzienności i zapomnieć o tym, co robi się każdego dnia* – podkreślają lekarze stomatolodzy **Magdalena Blaszk-Kasperska** i **Katarzyna Wojcieszyn-Żorniak**.

W pierwszym Pucharze uczestniczyło około 100 osób, w tegorocznym ponad 150. Rosnąca frekwencja pokazuje, że jest potrzeba integracji środowisk lekarskiego, farmaceutycznego i prawniczego.

– *Te nasze spotkania mają wymiar wspólnotowy. My w dobie postępującej specjalizacji coraz bardziej zamykamy się w „gettach” specjalizacyjnych, mało rozmawiamy. To wydarzenie jest szczególnie ważne, bo spotykając się mówimy o rzeczach, o których nie rozmawiamy na co dzień w swoich kręgach* – powiedział, otwierając część konferencyjną spotkania, prezes ORL **Jacek Kozakiewicz**.

▶ **PODSTAWĄ TYCH ZAWODÓW JEST BEZPIECZEŃSTWO**

Zawodnicy jadą na nartach z prędkością 60, 70 kilometrów na godzinę. O wypadek czy kontuzję nietrudno. W tym roku obyło się na szczęście bez nieprzewidzianej interwencji medycznej. Na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat narciarstwo alpejskie bardzo się zmieniło, szczególnie sprzęt, który teraz jest zdecydowanie lepszy. Wcześniej na stokach najczęściej dochodziło do złamań podudzia, kości piszczelowej czy strzałkowej, a nawet złamań kości śródstopia. Dziś statystyki podają, że jest zdecydowanie więcej urazów skrętnych stawu kolanowego.

– *Część z tych urazów leczy się zachowawczo, szczególnie częściowe uszkodzenie więzadeł pobocznych w stawie kolanowym, natomiast więzadła krzyżowe, które odpowiadają za stabilność w płaszczyźnie strzałkowej niestety w wielu przypadkach musimy operować* – tłumaczy dr Piotr Zagórski.

Po takich zabiegach pacjenci mogą wrócić do pełnej sprawności, a po okresie rehabilitacji znów staną na nartach. Rekonwalescencja trwa około roku.

– *W Sport-Klinice w Żorach największy procent pacjentów, bo aż około 60, stanowią piłkarze, ale narciarze zajmują drugie miejsce* – dodaje dr Smolik.

Piotr Mróz, adwokat z Krakowa, podkreśla:

– *To dobra inicjatywa, mam nadzieję, że będzie kontynuowana. Tylko dlatego, że mieliśmy towarzystwo medycyno-farmaceutyczne, zdecydowaliśmy się przyjechać. Inne grupy zawodowe całkowicie nam nie pasowały. Nie wyobrażam sobie takiej imprezy z architektami. Proszę sobie wyobrazić, że coś się stanie na stoku. Co mielibyśmy zrobić z architektem?* – śmieje się mecenas.

Do sezonu narciarskiego trzeba się przygotować, najlepiej być aktywnym cały rok. Większość zawodników, którzy stanęli na starcie, regularnie jeździ na rowerze, chodzi na siłownię kilka razy w tygodniu, gra w squasha lub tenisa.

– *Nie ma możliwości, żeby wziąć udział w zawodach i wywalczyć dobry wynik nie trenując. Odpowiedni trening minimalizuje też możliwość kontuzji. Na ruch jednak, szczególnie w zawodzie lekarza, często brakuje czasu* – dodaje dr Zagórski.

IV edycja zawodów, jeśli tylko aura i czas pozwolą, na pewno będzie organizowana. ●

Alicja van der Coghren

Wszystkim, którzy planują jeszcze w tym sezonie pojeździć na nartach, przypomniemy zasady narciarskiego Dekalogu. Kodeks FIS jest zbiorem reguł obowiązujących na stokach całego świata.

Kodeks zachowania dla narciarzy i snowboarderów

1. Wzgląd na inne osoby

Każdy narciarz lub snowboarder powinien zachować się w taki sposób, aby nie stwarzać niebezpieczeństwa ani szkody dla innej osoby.

2. Sposób jazdy na nartach i snowboardzie oraz panowanie nad prędkością

Każdy narciarz lub snowboarder powinien kontrolować sposób jazdy. Powinien on dostosować szybkość i sposób jazdy do swoich umiejętności, rodzaju i stanu trasy, warunków atmosferycznych oraz natężenia ruchu.

3. Wybór kierunku jazdy

Narciarz lub snowboarder nadjeżdżający od tyłu musi wybrać taki tor jazdy, aby nie spowodować zagrożenia dla narciarzy lub snowboarderów znajdującym się przed nim.

4. Wyprzedzanie

Narciarz lub snowboarder może wyprzedzać innego narciarza lub snowboardera z góry i z dołu, z prawej i z lewej strony pod warunkiem, że zostawi wystarczająco dużo przestrzeni wyprzedzanemu narciarzowi lub snowboarderowi na wykonanie przez niego wszelkich zamierzonych lub niezamierzonych manewrów.

5. Ruszanie z miejsca i poruszanie się w górę stoku

Narciarz lub snowboarder, wjeżdżając na oznakowaną drogę zjazdu, ponownie ruszając po zatrzymaniu się, czy też poruszając się w górę stoku, musi spojrzeć i w górę, i w dół stoku, aby upewnić się, że może to uczynić bez zagrożenia dla siebie i innych.

6. Zatrzymanie na trasie

O ile nie jest to absolutnie konieczne, narciarz lub snowboarder musi unikać zatrzymania się na trasie zjazdu w miejscach zwężenia i miejscach o ograniczonej widoczności. Po upadku w takim miejscu narciarz lub snowboarder winien usunąć się z toru jazdy możliwie jak najszybciej.

7. Podchodzenie i schodzenie na nogach

Narciarz lub snowboarder musi podchodzić lub schodzić na nogach wyłącznie skrajem trasy.

8. Przestrzeganie znaków narciarskich

Każdy narciarz lub snowboarder winien stosować się do znaków narciarskich i oznaczyć tras.

9. Wypadki

W razie wypadku każdy narciarz lub snowboarder winien udzielić poszkodowanemu pomocy.

10. Obowiązek ujawnienia tożsamości

Każdy narciarz, snowboarder, obojętnie czy sprawca wypadku, poszkodowany czy świadek musi w razie wypadku podać swoje dane osobowe.

Narciarstwo oraz snowboard, tak jak wszystkie inne sporty, pociągają za sobą ryzyko. Reguły FIS należy traktować jako idealny wzorzec zachowania dla odpowiedzialnego i ostrożnego narciarza lub snowboardera. Celem jest unikanie wypadków na trasach narciarskich. Zaznajomienie się z tymi zasadami oraz ich przestrzeganie jest obowiązkiem. W przypadku ich nieprzestrzegania, jeżeli dojdzie do wypadku, zachowanie narciarza lub snowboardera może skutkować pociągnięciem go do odpowiedzialności cywilnej lub karnej.

Sukcesy lekkoatletyczne w Śląskiej Izbie Lekarskiej

Stefan Madej

Długo zastanawiałem się, czy napisać ten artykuł. Teraz jestem już pewien – chcę, by inni poznali mój punkt widzenia i... być może... wzięli z niego coś dla siebie.

W moim otoczeniu lekarskim spotkałem się z pytaniami, czy już zakończyłem karierę sportową. Odpowiedź brzmi – nie. Nadal jestem aktywnym sportowcem. Od 2010 roku systematycznie uczestniczę w zawodach środowiska lekarskiego, startując między innymi w konkurencjach lekkoatletycznych.

Możliwości do sprawdzenia się w sporcie ja i moi koledzy mamy wiele. Lekarze lekkoatleci mają możliwość startu w następujących zawodach:

1. MPL – Mistrzostwa Polski Lekarzy rozgrywane równoległe z Mistrzostwami Polski Weteranów Lekkiej Atletyki (MPWLA) organizowanymi przez PZWLA (Polski Związek Weteranów Lekkiej Atletyki). W zawodach tych prowadzona jest oddzielna klasyfikacja dla lekarzy i dla członków PZWLA, którego członkami są również lekarze. Obowiązuje zasada, że uzyskany wynik w danej kategorii wiekowej jest przeliczany na wynik seniorowski i punkty. Lekarka i lekarz, którzy uzyskają największą ilość punktów, otrzymują Puchar Prezesa NIL-u. PZWLA organizuje również dla swoich członków zawody w hali.

2. World Medical and Health Games – zwane w skrócie Medigames – są to zawody rangi mistrzostw świata, w których biorą udział nie tylko lekarze, ale również przedstawiciele innych zawodów medycznych. W roku 2016 zawody Medigames odbędą się w miejscowości Maribor w Słowenii.

3. Igrzyska Lekarskie w Zakopanem – prawdziwe święto lekarskiego sportu. Doskonale zorganizowane zawody z niesamowitą atmosferą, która jednoczy sportowców z naszej branży. Startują w nich całe rodziny lekarskie. Przykładem jest rodzina Stecułów.

Ogromną satysfakcję przyniosły mi starty w zawodach w ciągu kilku ostatnich lat.

W roku 2014 zdobyłem kolejno: Puchar Prezesa NIL dla najlepszego zawodnika III MPL; dwa złote i dwa srebrne medale na Medigames; srebrny medal na XVII Mistrzostwach Polski Lekarzy w Narciarstwie Alpejskim (w mojej grupie wiekowej wystartowało tylko dwóch lekarzy) oraz pierwsze miejsce w ilości zdobytych medali w konkurencjach lekkoatletycznych na Igrzyskach Lekarskich. W konkurencjach rzutowych poprawiłem wszystkie rekordy Igrzysk Lekarskich.

W roku 2015 zdobyłem: ponownie Puchar Prezesa NIL dla najlepszego zawodnika IV MPL; w Medigames nie brałem udziału

– wybrałem wyjazd z wnukami na wakacje; na Igrzyskach Lekarskich ponownie zdobyłem pierwsze miejsce w ilości zdobytych medali w konkurencjach lekkoatletycznych, wystartowałem również w konkurencjach pływackich zdobywając jeden srebrny medal. Największą sportową satysfakcją było zdobycie tytułu Mistrza Polski w mojej koronnej konkurencji – rzucie oszczepem na XXV MPWLA. Pokonałem wówczas byłych reprezentantów i mistrzów kraju.

Muszę przyznać, że kiedy zajmowałem czwarte miejsca na podium podczas kolejnych zawodów, czułem się nieco zawiedziony, że w naszej prasie lekarskiej nie pojawiła się nawet wzmianka o moich sukcesach. Wtedy odbierałem to w kategoriach osobistych, czując uszczerbek na moim „sportowym ego”.

Potem, gdy obserwowałem moich kolegów zdobywających medale, widziałem, że im także nie poświęca się należytej uwagi. Czułem żal, że tak niewiele osób zna życiorysy tych ludzi, ich niesamowite życiowe pasje i dokonania. W porównaniu z ich osiągnięciami, moje sukcesy błędy. Nikt z nas nie uprawia sportu tylko dla laurów i oklasków, ale świadomość bycia docenionym niewątpliwie dodaje nam skrzydeł.

Multimedaliści

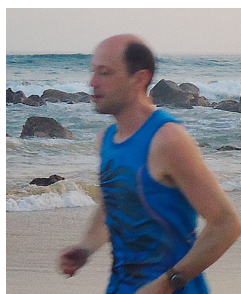

Adam Kabiesz

Lekarz w trakcie specjalizacji z okulistyki w Uniwersyteckim Centrum Okulistyki i Onkologii w Katowicach. Od 2009 roku regularnie uczestniczy w Letnich Igrzyskach Lekarskich, Mistrzostwach Polski Lekarzy w Siatkówce oraz Mistrzostwach Świata Lekarzy – Medigames. Wielokrotny mistrz świata i multimedalista w konkurencjach lekkoatletycznych i piłce

siatkowej, któremu zawsze kibicuje żona Justyna, a od dwóch lat córka Blanka.

Twierdzi, że jego największym sukcesem jest sam udział w międzynarodowych imprezach sportowych oraz możliwość integracji z wieloma ciekawymi ludźmi, a medale są miłym dodatkiem. Cele na najbliższy sezon to godne reprezentowanie Śląskiej Izby Lekarskiej na zawodach w Polsce oraz na Mistrzostwach Świata w Słoweńskim Mariborze, aktualnie przygotowuje się do egzaminu specjalizacyjnego z okulistyki i buduje formę na występy sportowe.

Łukasz Lubelski

Lekarz ortopeda zatrudniony w wielu placówkach służby zdrowia województwa śląskiego. Żonaty, dwójka dzieci. Jego hobby to podróże, wspinaczka, trekking, skitouring. O sobie samym mówi tak:

– *Przygodę z biegami zacząłem w 2009 r. Wcześniej trochę się ruszałem – truchtałem lub jeździłem na rowerze, ale jak trzykrotnie spróbowałem swoich*

sił na Igrzyskach Lekarskich, to oglądałem tylko plecy uciekających kolegów. Tak więc w 2009 r. zgłosiłem się do trenera lekkiej atletyki, a potem zacząłem realizować plan treningowy. Było ciężko, bo treningi wypadły sześć razy na tydzień i trwały ponad godzinę, a nie, jak dawniej, 15 minut. Trenowałem głównie późną nocą, kiedy w domu wszyscy spali, a Park Śląski i ulice Katowic świeciły pustkami. I tak już pozostało. Od tego czasu zdobyłem 28 złotych medali w Letnich Igrzyskach Lekarskich – wszystkie w konkurencjach biegowych, czyli na dystansach 200 m, 400 m, 1500 m, 5000 m i cross – country. Na ostatnich Igrzyskach udało się także wygrać w sztafecie 4x100 m, czyli w konkurencji sprinterskiej, chociaż chętnych do udziału w sztafecie zebraliśmy pięć minut przed startem, a na ostatniej prostej biegła lekarka z Lublina. W końcu sport to głównie zabawa i tak należy traktować kolejne treningi i starty. Raz ściga

my się z kolegami po fachu na zawodach branżowych, innym razem trzeba walczyć ze wszystkimi, no i wtedy łatwo nie jest. A więc świetnie bawiliśmy się także na Mistrzostwach Polski Lekarzy na 15 km w Bukowcu Górnym i 10 km w Bielsku-Białej, gdzie zdobyłem łącznie sześć złotych, jeden srebrny i dwa brązowe medale. Podczas Mistrzostw Polski Weteranów w 2012 r. zdobyłem jeden złoty medal na 1500 m, a na Mistrzostwach Polski w Skyrunningu, czyli biegu wysokogórskim, w 2014 r. – II miejsce w klasyfikacji generalnej. Były jeszcze starty na bieżni i ustanowienie kilku rekordów Polski Lekarzy, czy w biegach za granicą – tu największy sukces to III miejsce w Półmaratonie w Creil we Francji.

Moją wielką pasją są także góry i podróże. A także sporty górskie – wspinaczka, trekking, skitouring. Nie mogło mnie zatem zabraknąć na Zimowych Igrzyskach Lekarskich, gdzie co roku walczymy na stokach Kasprowego Wierchu (skitour) i przy okazji dzień później podczas biegów narciarskich. Złoty medal zimą było chyba około 20, ale dokładnie nie liczyłem. „Nie medale tu się liczą” – jak głoszą słowa hymnu Igrzysk Lekarskich, ale łączenie pasji do podróży, zdobywania gór i zamiłowania do biegania pozwoliły mi na treningi w najróżniejszych miejscach świata. Były zatem biegi po ulicach wielkich miast i próby biegania po ścieżkach dżungli amazońskiej, biegi na Szpitsbergenie, gdzie trzeba uważać na białe niedźwiedzie, czy lasach deszczowych w Ugandzie po wysokogórskim bagnie, suchej jak pieprz pustyni Atacama i dla odmiany w nieustannym deszczu gdzieś na pustkowiu w Islandii... Przygody z podróży są dla mnie jak medale z zawodów. Nieważne ile, ale ważne że są.

Stefan Madej

Specjalista ginekolog – położnik, lat 67, żonaty, dwójka dzieci, dwoje wnucząt. Z żoną Jolantą prowadzi NZOZ Med-Jolan od 1999 roku. W 2006 roku uruchomili pierwszy na Śląsku mammobus realizujący Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi. W pracowni stacjonarnej i w mammobusie wykonalni do chwili obecnej około 100 tys. badań. Nadal jest aktywnym lekarzem

ginekologiem w Poradni Ginekologicznej NZOZ-u. Żona towarzyszy mu we wszystkich zawodach, w których bierze udział. Jego hobby to majsterkowanie, technika i motoryzacja.

Piotr Mikołajczyk

Emerytowany lekarz, przez ostatnie 25 lat przed emeryturą był ordynatorem Oddziału Otolaryngologii w Będzinie. Po przejściu na emeryturę znalazł sens życia w wycynowym uprawianiu sportu. Startuje w maratonach, biegach, biegach narciarskich, kolarstwie, triathlonie. O jego sukcesach sportowych do 2014 roku, ukazał się obszerny artykuł w „Pro Medico” we wrześniu

2014 r. Jego hobby to podróże, zwiedził liczne kraje na wszystkich kontynentach. W 2014 i 2015 roku startował w następujących imprezach sportowych:

Maratony: Nowy Jork, Kanada, Ateny, Kraków, Warszawa, Poznań zdobywając odpowiednio: 8, 1, 2, 3, 1 i 2 miejsce. Półmaratony: Ślężański, Dąbrowski, w Rudzie Śląskiej i Bytomski. Odpowiednio: 1, 2, 2 i 1 miejsce. Biegi 10-15 km: 12 startów.

Biegi narciarskie: Bieg Piastów (25 x), Bieg Podhalański, Bieg o Istebniański Bruclik (Kubalonka). Odpowiednio: udział, drugie i trzecie miejsce. Mistrzostwa Lekarzy: Triathlon w Sandomierzu (2 m), Bieg na 10 km Bielsko (1 m), maraton Poznań (1 m) Kolarstwo szosowe: Bychawa (3 m) Igrzyska Lekarskie: 2014 r. – dwa złote i jeden srebrny medal; 2015 r. – trzy złote medale. Zimowe Igrzyska Lekarskie 2014 – dwa złote medale.

Łukasz Polczak

Lekarz w trakcie specjalizacji z Ortopedią i Traumatologią Narządu Ruchu. Pracuje w Szpitalu Powiatowym w Zawierciu. Żonaty, ma kilkumiesięczną córkę. Jego hobby to motoryzacja i podróże.

W latach szkolnych, poza lekką atletyką i siatkówką grał w tenisa i piłkę nożną. Obecnie ma niewiele wolnego czasu, ale stara się go spędzać aktywnie.

W wolne weekendy lubi pobiegać na stadionie lekkoatletycznym oraz gra w Amatorskiej Lidze Siatkówki w Mysłowicach. W zimie z żoną jeździ na nartach.

Sukcesy sportowe:

Wielokrotny medalista Letnich Igrzysk Lekarskich w Zakopanem (38 medali wywalczonych w lekkiej atletyce i siatkówce) – startował w pięciu edycjach od 2011 r.

– Zakopane 2015 r. – pięć złotych, jeden srebrny, jeden brązowy

– Zakopane 2014 r. – cztery złote, dwa srebrne, dwa brązowe

– Zakopane 2013 r. – pięć złotych, dwa brązowe

– Zakopane 2012 r. – trzy złote, trzy srebrne, jeden brązowy

– Zakopane 2011 r. – cztery złote, cztery srebrne, jeden brązowy

– Toruń 2013 Mistrzostwa Polski Lekarzy w Lekkiej Atletyce – sześć medali (w tym trzy złote, dwa srebrne, jeden brązowy).

Rekordzista Polski Lekarzy w biegu na 400 m (52,96 s) i skoku wzwyż (165 cm).

Dwukrotny Złoty medalista w Mistrzostwach Polski Lekarzy w Siatkówce Halowej (2013 i 2014).

Brązowy medalista Mistrzostw Polski Lekarzy w Siatkówce Halowej 2012 r.

Dwukrotny Złoty medalista w Siatkówce Halowej na Igrzyskach Lekarskich (2011 i 2014).

Dwukrotny Brązowy medalista w Mistrzostwach Polski Lekarzy w Siatkówce Piłkowej.

Leszek Stecula

Specjalista medycyny rodzinnej, lekarz chorób wewnętrznych. Pracuje w Przychodni Rejonowej NZOZ Familia w Świętochłowicach. Żona Grażyna, dwoje dzieci Kinga i Benjamin. Od 2001 r. regularnie startuje w lekkoatletycznych Mistrzostwach Polski Weteranów i Igrzyskach Lekarskich w Zakopanem, gra w siatkówkę, tenisa i scrabble. Do największych sukcesów sportowych

zalicza zdobycie 18 tytułów Mistrza Polski na stadionie, 11 w hali, IV miejsca na Halowych Mistrzostwach Świata w Sindelfingen w 2002 r. w sztafecie 4 x 200 m, V na Mistrzostwach Europy w Poznaniu w 2006 r. w sztafecie 4 X 400 m. Ustanawiał i poprawiał 11 rekordów Polski Weteranów oraz 20 rekordów Polski Lekarzy. W siatkówce dwa razy wygrywał Puchar Prezydenta Świętochłowic. W scrabble brązowy medal Drużynowych Mistrzostw Polski. Najbliższy start to Halowe MP w Toruniu w III 2016 r. 60 m przez płotki, skok o tyczce i skok wzwyż, potem Maribor na Słowenii 28 maja 2016 – 37 Medigames Mistrzostwa Świata Lekarzy.

Moim zamysłem jest stworzenie kilkuosobowej grupy lekkoatletów systematycznie startujących w zawodach, której osiągnięcia byłyby na bieżąco monitorowane i opisywane po każdym zawodach. Mamy się czym pochwalić. Lekkoatleci ŚIL od wielu lat zajmują miejsca w pierwszej dziesiątce, co potwierdzają zamieszczone powyżej tabele. **Koleżanki i Koledzy, których nie ująłem w artykule, ze względu na brak danych, proszeni są o dołączenie do naszego grona.**

Na koniec pragnę wyrazić słowa uznania dla mojego kolegi – **Piotra Mikołajczyka** – którego podziwiam i szanuję za hart ducha, wolę

Lekkoatletyczna potęga ŚIL

ciąg dalszy ze str. 25 ►►

walki i niezłomność. Niezwykle jest, ile wysiłku wkładał w każdy maratoński bieg, również w ten na historycznej trasie maratonu w Atenach. Jego kondycja fizyczna onieśmiela wielu z nas, ale przez to motywuje do dalszej pracy. Chciałbym przedstawić do rozważenia kandydaturę kolegi Piotra Mikołajczyka do tytułu Sportowca Roku 2015.

Wszystkie Koleżanki i Kolegów namawiam do aktywności fizycznej. W każdym wieku można rozpocząć uprawianie ćwiczeń. Badania naukowców wykazały, że nawet lekka, a tym bardziej umiarkowana aktywność fizyczna zwiększa czas przeżycia o 3-5 lat. Warto więc o to zawalczyć. W zawodach można startować mając nawet 105 lat. Świadczy o tym moje zdjęcie ze 105-letnim **Stanisławem Kowalskim**, z którym brałem udział w XXV MPWLA w Toruniu (obok). ●

Stefan Madej

Kontakt: 608 314 000

sport@med-jolan.pl

Współpraca: Joanna Wójcik

fot. arch. prywatne autora

Autor artykułu z 105-letnim Stanisławem Kowalskim.

VII OGÓLNOPOLSKIE REGATY ŻEGLARSKIE LEKARZY W KLASIE PUCK

27-29 maja 2016 r.
(sobota, niedziela)
Zatoka Pucka

ORGANIZATOR:
OIL W GDAŃSKU,
Komisja Kultury Sportu i Rekreacji

BIURO REGAT:
Harcerski Ośrodek Morski 84-100 Puck,
ul. Żeglarzy 1 Tel. (58) 673 21 50,
hom@hompuck.org

Informacje: Marcin Szczęśniak
tel. 603 696 160 – organizator regat,
Sławomir Dębicki
501 674 698
(58) 673 21 50

sprawy techniczne – Komendant HOM

ZGŁOSZENIA do 10 maja 2016 r.
– wyłącznie mailowo:
oil@oilgdansk.pl,
druk zgłoszenia do pobrania ze strony www.
oilgdansk.pl
zakładka
„Po pracy – Sport, Kultura, Rozrywka”
należy wypełnić, zeskanować
i wraz ze zeskanowanym
potwierdzeniem wpłaty
wpisowego na konto HOM
przesłać na adres mailowy
oil@oilgdansk.pl

Śląska Akademia Medyczna Absolwenci 1966

W związku z odnową dyplomu po 50 latach,
prosimy absolwentów Wydziału Lekarskiego Oddziału Stomatologii
o zarejestrowanie się w Dziekanacie Wydziału Zabrzeńskiego
u pani Julity Prabuckiej,
do 30 czerwca 2016 roku.

Adres Dziekanatu: 41-800 Zabrze. Plac Traugutta 2, tel. 32 370 52 66;
e-mail: kkpzabrze@sum.edu.pl

Uroczystość odbędzie się w dniu inauguracji
roku akademickiego 2016/2017.

O dokładnym terminie i programie uroczystości powiadomimy
każdego zarejestrowanego.

Prezes
Stowarzyszenia Wychowanków SUM
Maria Gajeka-Bożek

Śląska Akademia Medyczna Wydział Lekarski w Zabrzu

rocznik 1990-1996

Z okazji 20-lecia ukończenia studiów
serdecznie zapraszamy
na spotkanie koleżeńskie,
które odbędzie się w hotelu Stok w Wiśle w dniach 8-9.10.2016.
Zapisy i szczegółowe informacje na stronie
<http://medycysum.wix.com/zjazd1990-96>
oraz na facebooku:

<https://www.facebook.com/Medycysum1990-96-1565869470345899/>

Multimedaliści po XIII IL w Zakopanem na 256 medalistów ogółem

(pogrubieniem zaznaczeni członkowie ŚIL)

Miejsce	Nazwisko	Imię	kategoria	Liczba medali	Punkty	Złote x 3 pkt	Srebrne x 2 pkt	Brązowe x 1 pkt
1	Stecula	Leszek	BC	63	140	25	27	11
2	Szydło	Edward	DE	53	120	30	7	16
3	Siwek	Ryszard	CD	42	83	12	17	13
4	Albiniak	Leszek	AB	40	90	21	8	11
5	Pełka	Julian	D	34	90	24	8	2
6	Lubelski	Łukasz	AB	32	90	27	4	1
7	Polczak	Łukasz	A	32	78	18	10	4
8	Madej	Stefan	DE	30	72	15	12	3
9	Solarski	Bogdan	DEF	29	70	16	9	4
10	Łabudzki	Jacek	BC	26	60	12	10	4
.....								
18	Mikołajczyk	Piotr	E	21	55	14	6	1

Ranking medalowy lekarzy XII Igrzysk Lekarskich – Zakopane 2014 – mężczyźni

(pogrubieniem zaznaczeni członkowie ŚIL)

Miejsce	Nazwisko	Imię	Kategoria	Złoto 3 pkt	Srebro 2 pkt	Brąz 1 pkt	Liczba medali	Punkty
1	Madej	Stefan	D	4	4	1	9	21
2	Pełka	Julian	D	4	3	2	9	20
3	Szydło	Edward	DE	4	2		6	16
4	Spaleniak	Sebastian	A	4			4	
5	Lubelski	Łukasz	AB	4			4	12
6	Dłużyński	Włodzimierz	BC	4			4	12
7	Czerwiński	Adam	D	3	4	1	8	18
8	Polczak	Łukasz	A	3	2	1	6	14
9	Bońda	Konrad	B	3	1		4	11
10	Starzyk	Jerzy	CD	3			3	9
.....								
14	Mikołajczyk	Piotr	E	2	1		3	8

Klasyfikacja mężczyzn XIII IL – Zakopane 2015 r. w lekkoatletyce wg liczby zdobytych medali

(pogrubieniem zaznaczeni członkowie ŚIL)

Miejsce	Nazwisko	Imię	Kategoria	Złoto 3 pkt	Srebro 2 pkt	Brąz 1 pkt	Liczba medali	Punkty
1	Madej	Stefan	DE	2	7	1	10	21
2	Szydło	Edward	DE	5	1	2	8	19
3	Polczak	Łukasz	A	5	1	1	7	18
4	Niemirski	Andrzej	C	3	2	1	6	14
5	Stecula	Leszek	BC	2	2	2	6	12
6	Lubelski	Łukasz	AB	5			5	15
7	Druch	Marek	CD	5			5	15
8	Zboiński	Wojciech	C	3	1	1	5	12
9	Piotrowski	Piotr	D	2	1	2	5	10
10	Spaleniak	Sebastian	A	3	1		4	11
.....								
14	Mikołajczyk	Piotr	E	3			3	9

„Latarnie umarłych”

Fragmety eseju dr. n. med. Eugeniusza Czubaka. Cz 1.

Esej został przedstawiony w formie wykładu podczas inauguracji Lekarskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku ŚIL w Brennej, we wrześniu 2015 r.

Stawianym przed szpitalami zakaźnymi latarniom przypisuje się jako główną rolę ostrzeżenie przed możliwością zakażenia. Kamienna wyniosła budowla z widocznym z daleka światelkiem miała szerszą wymowę i znaczenie: nie tylko uważaj, miej się na baczności. Była przede wszystkim znakiem, informacją, przypomnieniem wszem i wobec, że te choroby istnieją realnie, że zagrażają, że za tym ogrodzeniem żyją nieszczęśnicy, którym poza modlitwą nic ofiarować nie można. Wypracowane przez stulecia metody przeciwdziałania w istocie oznaczają: zakazy i nakazy zachowań trędowatych w stosunku do zdrowych – *zalecenia sanitarne*; przymusowy pobyt w zakładzie zamkniętym – *lokalizacja źródła zakażenia*; palące się stale światelko latarni – *element oświaty zdrowotnej*. W ten sposób latarnie umarłych wchodziły w skład, uzupełniały działania profilaktyczne. Uważa się, że w pewnym stopniu przyczyniły się do zmniejszenia zachorowalności na trąd. Badania genezy, idei i roli latarni umarłych to domena historii kultury, religii, kościołów oraz filozofii – stosunkowo najmniej historii medycyny. Literatura przedmiotu jest skromna. Wzrost zainteresowania to ostatnie lata XXI wieku. (...)

Obyczaj wznoszenia charakterystycznych budowli o innym przeznaczeniu, posiadających na swym szczycie światelko, zwanych latarniami umarłych wykształcił się w XII wieku. Stawiano je tam, gdzie często występowała śmierć, czyli na cmentarzach i przed szpitalami zakaźnymi. Były to obiekty z kamienia lub cegły, kształtu filara, kolumny czy wieży w stylu romańskim, gotyckim, rzadziej barokowym, samodzielne – niektóre na cmentarzach były sprzężone z *ossuariami* (kostnicami). Ojczyzną tych pięknych, tajemniczych budowli jest południowo-zachodnia Francja. Występowały również w Anglii, północnych Włoszech, Austrii, na południu Niemiec, a sporadycznie w Czechach i Polsce. Wiele z nich uległo zniszczeniu, niektóre zostały przebudowane albo przeniesione w inne miejsce. Najczęściej dodawano figurki świętych. We Francji, mimo że przetrzebiła je rewolucja, zachowało się najwięcej – obecnie jest jeszcze około stu. Spełniały wielorakie funkcje. Stawiane na skrzyżowaniach dróg, przy szlakach pielgrzymkowych (np. do sanktuarium maryjnego w Santiago de Compostela) wskazywały właściwy kierunek, zbłąkanym w ciemnościach przywracały

orientację w terenie, żeglarzom sygnalizowały zbliżanie się do portu, przechodzących obok szpitala ostrzegaly przed zakażeniem. W czasie epidemii (na przykład cholery) ułatwiały znoszącym zmarłych trafić na miejsca pochówku. Zawsze znajdowały się na miejscu poświęconym, świętym. W sensie symbolicznym oznaczały oddzielne byty ducha i ciała, punkt graniczny pomiędzy ziemią i niebem. Zawieszono wysoko samotne światelko

Najwyższy sprawował Sąd Ostateczny. Zakon słynął z wielkiego kultu pamięci dla zmarłych, przyczynił się do rozwoju obrzędowości pogrzebowych i rozpowszechnienia latarni umarłych.

Tradycje budowy latarni na cmentarzach krzewili również cystersi z opactwa w Dalon. Zapisy z 1287 r. mówią o latarniach umarłych jako przypominających wszystkim nieśmiertelność duszy.

Wskazywały właściwy kierunek, zbłąkanym w ciemnościach przywracały orientację w terenie, żeglarzom sygnalizowały zbliżanie się do portu, przechodzących obok szpitala ostrzegaly przed zakażeniem. W czasie epidemii ułatwiały znoszącym zmarłych trafić na miejsca pochówku.

stwarzało klimat zadumy, refleksji nad przemijaniem, potrzebę duchowej łączności z tymi, którzy odeszli. Pokutującym za grzechy duszom pomagało w szybszym dostaniu się do wieczności. Światelko przypominało o życiu pozagrobowym, nieśmiertelności duszy, o potrzebie modlitwy za zmarłych. Realność światelka łagodziła irracjonalne lęki przed upiorami, zjawami, złymi duchami. Palenie ognia na grobach występowało w wielu dawnych kulturach. W wierzeniach celtyckich miało ochraniać żywych, przepędzać czyhającą, poszukującą nowych ofiar śmierć. Palenie ognia na grobach kulturowali poganie. Obyczaj ten przejęli pierwsi chrześcijanie. W katakumbach na pogrzebach swych zmarłych palili lampy.

Pierwsze latarnie umarłych powstały w okresie tworzenia się fundacji zakonnych i cmentarzy klasztornych w XII w. W rozwoju tej idei znaczną rolę odegrało opactwo i miasto Cluny. Świadczą o tym najstarsze zapisy, jak na przykład słynny traktat „*De miraculis*” opata Piotra Czigodnego (lata 1122-1156). Traktat zawiera wizję przyszłych latarni umarłych, wyznacza przesłanie i cel. Pewnemu młodemu opatowi ukazała się w ciemnościach nocy na środku cmentarza paloną latarnia ku czci tu pochowanych. Obok niej stał Stwórca – jako Sędzia

Związki Krakowa z tym regionem Francji były żywe już w XII wieku. Według niektórych badaczy średniowieczny zakon św. Ducha, Duchaków, sprowadził z Cluny biskup Pełka w 1191 r. Osiedlili się koło Olkusza w Sławkowie, gdzie założyli szpitalik dla wydobywających rudę ołowiu i srebra gwarków. Przyjmuje się raczej, że Duchacy za sprawą biskupów krakowskich Trendoty i Odrowąża przybyli do Krakowa nieco później, w 1220 i nie z Francji, lecz z Węgier.

Latarnie umarłych kształtu wieży, kolumny lub słupa budowane były z kamienia albo z cegły według jednolitego planu. Sadowione na wielobocznej lub kolistej platformie wraz z cokołem, stożkowym hełmem i zwieńczonym krzyżem, mierzyły kilka do kilkunastu metrów wysokości. Znajdujące się u dołu drzwiczki i wewnętrzny kanał służyły do windowania lampki oliwnej lub kaganka na posiadający prześwity ażurowy szczyt. Wewnątrz dużych latarni znajdowały się spiralne schody. Do stałego elementu należała półka o niewyjaśnionym dokładnie przeznaczeniu. Według niektórych służyła jako ołtarz dla odprawianych nabożeństw, miejsce na relikwie, ksiązkę albo spoczynek, wytchnienie przychodniom. (...) *cdn.* ●

Spotkanie wielkanocne w Domu Lekarza

15 marca 2016 r. odbyło się spotkanie wielkanocne zorganizowane przez Komisję ds. Emerytów i Rencistów ORL dla lekarzy – Seniorów, członków ŚIL.

Gościem honorowym spotkania był dr **Janek Kozakiewicz**, prezes Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach.

Przybyłych Seniorów powitała dr **Irena Utrata**, przewodnicząca Komisji, która w kilku słowach przekazała serdeczne życzenia świąteczne. Złożyła także życzenia sił witalnych, zdrowia i pogody ducha: – *Skoro aura płata takie psikusy, niech choć pogoda ducha nam sprzyja.*

Gospodyni spotkania poprosiła o zabranie głosu prezesa, na ręce którego złożyła życzenia świąteczne dla młodszych Koleżanek i Kolegów lekarzy oraz pracowników Biura ŚIL. Prezes J. Kozakiewicz w swych życzeniach skierowanych do przybyłych gości nawiązał do bogatej tradycji celebrowania świąt w domach polskich, przeżywania Triduum Paschalnego, do tradycji spotkań rodzinnych i wspólnego biesiadowania:

– *Dystans dzielący Wielkanoc od ubiegłorocznych Świąt Bożego Narodzenia jest wyjątkowo krótki. Wydawać by się mogło, że nasze ostatnie spotkanie odbyło się zaledwie wczoraj. Cieszę się, że znów mogę złożyć Państwu życzenia świąteczne, w których chciałbym zawrzeć swoje przemyślenia na temat współczesnego świata, pełnego postępu i wspaniałych osiągnięć, a jednocześnie pełnego samotności. Pragnę zapewnić Państwa, że dołożymy wszelkich starań, aby w naszej Izbie – naszym Domu, człowiek w swej złożoności pozostał nieosamotnio-*

nym podmiotem. Dziękując za wszystkie słowa i gesty życzliwości, które w chwilach zwątpienia i zmęczenia stanowią niesamowitą motywacją do podejmowania dalszych wysiłków na rzecz członków samorządu lekarskiego ŚIL, pragnę życzyć Państwu zdrowych i spokojnych świąt – powiedział. Lekarze – Seniorzy podczas spotkania korzystali z chwil, kiedy mogli podyskutować o tematach ich nurtujących, ciesząc się swoim towarzystwem i miłą atmosferą. Byli również debiutanci, którzy po raz pierwszy uczestniczyli w świątecznym

spotkaniu integracyjnym. Dr Irena Utrata przypomniła po raz kolejny o konieczności wspierania się wzajemnie, wracając do tematu odprowadzania 1% podatku w rocznym zeznaniu podatkowym na rzecz Fundacji Lekarzom Seniorom. Omówiła również zarys projektu wyjazdów i spotkań integracyjnych organizowanych w tym roku przez Komisję ds. Emerytów i Rencistów. Zaprosiła też wszystkich do udziału w tworzeniu zarysu tematyki wykładów Lekarskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Dr dr Irena Utrata i Eugeniusz Czubak.

Spotkanie wielkanocne...

ciąg dalszy ze str. 29 ►►►

Dr Ewa Walewska i dr Włodzimierz Walewski.

Dr Krystyna Skupień i dr Krzysztof Brożek.

Dr Mirosława Glińska-Wysocka, dr Anna Andrzejczyk-Kosarz, dr Adela Toll-Chmielewska.

Zdjęcia: Grażyna Ogrodowska/Joanna Wójcik

Z głębokim żalem i smutkiem
śląskie środowisko lekarskie przyjęło wiadomość
o śmierci

śp. prof. zw. dr. hab. n. med. dr. h. c. SUM

Bożeny Hager-Małeckiej

Laureatki Wawrzynu Lekarskiego
najwyższego wyróżnienia przyznanego
przez Śląską Izbę Lekarską za wybitne osiągnięcia.

Nestorkę polskiej pediatrii.

Wielki Autorytet moralny i etyczny, wybitnego Lekarza,
dobrego i prawego Człowieka, Humanistę.
Posłankę na Sejm kilku kadencji,
wspierającą odrodzenie się
Samorządu Lekarskiego w 1989 r.

Prorektora Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach,
współtwórcę Śląskiego Centrum Pediatrii w Zabrze.
Wieloletniego konsultanta wojewódzkiego z dziedziny
pediatrii.

Honorowego Członka Polskiego
Towarzystwa Pediatrycznego.

Oddanego Wychowawcę i Nauczyciela
wielu pokoleń lekarzy,
autora licznych prac naukowych oraz książek
i podręczników akademickich z dziedziny medycyny.

Odnaczoną m.in. Krzyżem Komandorskim,
Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski,
Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”,
Honorową obywatelkę miasta Tarnowskie Góry.

Rodzinie, Najbliższym, Uczniom
i Współpracownikom
w imieniu wszystkich Koleżanek i Kolegów,
członków Śląskiej Izby Lekarskiej
składam najgłębsze wyrazy współczucia

Jacek Kozakiewicz
Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej
w Katowicach

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 15 stycznia 2016 roku zmarł

Wspaniały Kolega i Przyjaciel

Dr n. med. **Leszek Kochański**

Rodzinie i Najbliższym składamy wyrazy
głębokiego współczucia

Prof. dr hab. n. med. Bogusław Okopień
z Zespołem Oddziału Chorób Wewnętrznych
i Farmakologii Klinicznej
SP CSK Katowice

Dr. n. med. Danielowi Jakubowskiemu
i Najbliższej Rodzinie
wyrazy najszczerzego współczucia
z powodu śmierci

Ojca

składa
Zespół NZOZ Revital System Medyczny

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia
Pani Doktor
Lilianie Szulc-Sobieckiej
z powodu śmierci

Ojca

Składają
koleżanki i koledzy
z Oddziału Neurologii
Szpitala Wojewódzkiego w Rybniku

Łączymy się w bólu i składamy
nasze kondolencje
Panu doktorowi
Tomaszowi Buli
Dyrektorowi
Ośrodka Diagnostyki Schorzeń Sutka
TOMMED
z powodu śmierci

Ojca

Lekarze POZ TOMMED

Śp. Profesor Józef Japa

(1910-2006)

Wychowawca wielu pokoleń lekarzy

W styczniu br. minęło 10 lat od śmierci jednego z najwybitniejszych śląskich internistów i wychowawcy wielu pokoleń lekarzy prof. dr. hab. n. med. Józefa Japy. Minęło także ponad 30 lat od Jego przejścia na emeryturę i na pewno Jego osoba i zasługi dla śląskiej medycyny powinny zostać przypomniane.

Urodził się 16 marca 1910 r. w Jadownikach niedaleko Brzeska. W Brzesku ukończył gimnazjum, a studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego ukończył w roku 1935. Następnie przeniósł się do Lwowa, gdzie został zatrudniony w Klinice Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Jana Kazimierza. W 1937 r. uzyskał tam doktorat, pracował także w Stacji Dawców Krwi. Po wybuchu wojny w 1939 r. opuścił kraj, przedostał się do Francji, gdzie został ordynatorem szpitala wojskowego w Coetquidan. Po zajęciu Francji przez Niemców znalazł się w Szkocji, gdzie pracował jako lekarz wojskowy. W 1940 r. został skierowany do pracy na Polskim Wydziale Lekarskim Uniwersytetu w Edynburgu, gdzie prowadził wykłady i ćwiczenia z propedeutyki chorób wewnętrznych do roku 1946. W tym okresie pracował także w Instytucie Genetyki i na Oddziale Chorób Wewnętrznych Royal Infirmary w Edynburgu. Wtedy powstały prace naukowe będące później podstawą Jego habilitacji. W roku 1946 powrócił do Krakowa i podjął pracę w II Klinice Chorób Wewnętrznych UJ (prof. dr Tadeusz Tempka). W roku 1947 uzyskał habilitację, zaś w roku 1949 zlecono Mu organizację Kliniki Chorób Wewnętrznych w nowo powstałej uczelni medycznej na Śląsku. W roku następnym został jej kierownikiem i otrzymał nominację na stanowisko profesora nadzwyczajnego, a w roku 1957 – profesora zwyczajnego. Na tym stanowisku pozostał już

do emerytury, kierując I Katedrą i Kliniką Chorób Wewnętrznych ŚIAM, którą później przeniesiono z Zabrza do centrum Katowic przy ulicy Reymonta.

W czasie swej działalności na Śląsku pełnił bardzo wiele ważnych funkcji. Był m.in. dziekanem Wydziału Lekarskiego, prorektorem ds. szkolenia podyplomowego, specjalistą regionalnym z zakresu interny na terenie ówczesnych województw katowickiego, częstochowskiego oraz bielsko-bialskiego, przewodniczył Zespołowi specjalistów wojewódzkich. Był też przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Hematologii w Warszawie, członkiem Rady Naukowej Instytutu Reumatologii, a także Instytutu Onkologii, członkiem wielu towarzystw lekarskich, organizatorem i pierwszym przewodniczącym oddziału katowickiego TIP oraz naczelnym redaktorem *Acta Haematologica Polonica*. Profesor Józef Japa w swej działalności naukowej zajmował się głównie problemami hematologicznymi. Był promotorem licznych rozpraw doktorskich, kilkunastu Jego wychowanków uzyskało stopnie naukowe doktora habilitowanego i tytuły profesorów, a wielu zostało kierownikami klinik i ordynatorami oddziałów wewnętrznych. Odznaczony orderami i odznaczeniami, już po przejściu na emeryturę (1980), w roku 1986 otrzymał tytuł doktora honoris causa ŚAM. Miał dwie córki: Annę i Marię. Dobrze pamiętam, jak starał się zawsze pomagać pracownikom Kliniki którą kierował, m.in. wstawił się (skutecznie) w obronie jednego z lekarzy starającego się o ordynaturę w szpitalu terenowym, którego ówczesne władze (były to lata siedemdziesiąte) uznały za niepewnego politycznie. Włączył się też w pracę odrodzonego samorządu lekarskiego, był delegatem na Okręgowy i Krajowy Zjazd Lekarzy, został wybrany do Okręgowego Sądu

Lekarskiego I kadencji ORL. Ostatnie lata życia spędził w Zakopanem w posiadłości rodzinnej – drewnianym stylowym domu na Krzeptówkach. Zawsze z wielkim zainteresowaniem wypytywał o sprawy związane ze śląską medycyną. Pozostał bardzo towarzyski i gościnny. Zapamiętałem Go jako niezmiernie życzliwego nauczyciela nas – lekarzy, a także znakomitego internistę, który zajmując się głównie hematologią, stale nam przypominał wagę propedeutyki interny i całościowego podejścia do pacjenta, o co – w dobie narastającej z biegiem lat tendencji do pojawiania się coraz większej liczby wąskich specjalizacji – było coraz trudniej. Rolę propedeutyki chorób wewnętrznych w nauczaniu młodych lekarzy podkreślał mi jeszcze kilka dni przed śmiercią, gdy mówienie przychodziło Mu już z trudem.

Zmarł 26 stycznia 2006 r. Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie. W Jego pogrzebie brali udział nie tylko rodzina, znajomi i wychowankowie. Przybyła również kapela góralska, która pożegnała wielkiego i prawdziwego miłośnika Tatr.

Opracowanie:
prof. dr Jan Wodniecki
Emerytowany kierownik
II Katedry i Oddziału Klinicznego
Kardiologii w Zabrze SUM

Naszej Koleżance
lek. med. Agnieszce Boboli
szczerze kondolencje
oraz wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Brata

składają
Pracownicy Oddziału Onkologii
Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu

Wyrazy głębokiego współczucia

Panu prof. dr. hab. n. med. Eugeniuszowi J. Kucharzowi
z powodu śmierci

Matki

składa
Zespół Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i Reumatologii
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Śp. Profesor Andrzej Miecznikowski (1917-2014)

Mistrz m.in. śląskich lekarzy, który uczył szacunku dla chorych i pokory do zawodu

Prof. zw. dr. hab. n. med. Andrzej Miecznikowski – nestor polskiej ginekologii, położnictwa i ginekologii onkologicznej urodził się 14 kwietnia 1917 r. w Grodźcu (obecnie woj. śląskie). Po złożeniu egzaminu dojrzałości w Piekarach Śląskich w 1936 r. rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, gdzie w 1941 r. uzyskał dyplom lekarza. Od 1940 r. do końca wojny działał w konspiracji ZWZ-AK, mając pseudonim „Doktor” w placówkach służby zdrowia regionu Lwowa, a jako główne zadanie wyznaczono mu ratowanie pacjentów przed represjami ze strony Niemców. W związku z narastającym zagrożeniem, został przeniesiony z Lwowa w okolice Kazimierzy Wielkiej (woj. kieleckie), gdzie powierzono Mu funkcję komendanta szpitala.

Po zakończeniu wojny powrócił na Śląsk i podjął pracę w Szpitalu w Siemianowicach Śląskich, gdzie kontynuował specjalizację z chirurgii pod kierownictwem prof. K. Michejdy, a następnie ze względu na rodzinnych wyjechał do Krakowa, gdzie rozpoczęła pracę w Klinice Ginekologiczno-Położniczej u prof. J. Zubrzyckiego. W 1947 r. uzyskał stopień naukowy doktora na podstawie pracy pt. *„Długość schorzenia i przyczyny zgonu u chorych zmarłych na raka macicy”*. Po odbyciu służby wojskowej zatrudniony został na stanowisku adiunkta w nowo powstałej II Klinice Ginekologiczno-Położniczej ŚIAM w Zabrze, kierowanej przez prof. W. Starzewskiego. Po kilku latach ponownie przeniósł się do Krakowa i objął stanowisko adiunkta i zastępcy kierownika II Kliniki Ginekologii i Położnictwa. W związku z długotrwałą chorobą prof. M. Seidlera przejął kierowanie Kliniką.

W 1957 r. przebywał na półrocznym stypendium naukowym w Instytucie Onkologii w Sztokholmie, następnie w ośrodkach onkologicznych w Kopenhadze i Frankfurt, gdzie doskonalił umiejętności praktyczne i teoretyczne w dziedzinie leczenia nowotworów złośliwych narządu rodowego i gruczołu piersiowego u kobiet.

W 1968 r. uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego po przedstawieniu rozprawy naukowej pt. *„Zaburzenia gospodarki białkowej w okresie pooperacyjnym i ich wyrównanie”*. W międzyczasie został konsultantem w Oddziale Ginekologii Instytutu Onkologii w Krakowie, którym kierował dr n. med. W. Medwej.

W 1969 r. przeniósł się do Kielc, aby wziąć udział w tworzeniu Zespołu Nauczania Klinicznego. Został mianowany dyrektorem Zespołu i jednocześnie kierownikiem Klinicznego Oddziału Ginekologiczno-Położniczego w nowo otwartym Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach. W ciągu kilku lat stworzył w Kielcach nowoczesny ośrodek kliniczny ginekologiczno-położniczy oraz regionalne centrum leczenia operacyjnego w zakresie ginekologii onkologicznej. Studenci V i VI roku Wydziału Lekarskiego odbywali tu ćwiczenia, seminaria i wykłady oraz egzamin końcowy z ginekologii i położnictwa. Jednocześnie pełnił funkcję wojewódzkiego konsultanta ds. ginekologii i położnictwa oraz przewodniczącego Kieleckiego Oddziału PTG. W 1974 r. wspólnie z zarządem Głównym PTG zorganizowano Ogólnopolskie Sympozjum *„EPH-gestoza”*.

W 1976 r. powołany został na stanowisko dyrektora Instytutu Ginekologii i Położnictwa i kierownika Kliniki Ginekologiczno-Położniczej w Krakowie. W tym czasie otrzymał też nominację na stopień naukowy profesora nadzwyczajnego. Od 1977 r. był specjalistą regionalnym w zakresie położnictwa i ginekologii, a od 1978 r. członkiem Rady Naukowej Instytutu Matki i Dziecka, a w latach 1981-1986 członkiem Komitetu Rozwoju Człowieka PAN oraz rzeczywistym członkiem Międzynarodowego Towarzystwa Schorzeń Sromu (ISSVD). W międzyczasie otrzymał stopień naukowy profesora zwyczajnego.

W tym czasie przebywał kilkakrotnie w różnych ośrodkach onkologicznych w Stanach Zjednoczonych jako *visiting professor*. Po ośmiu latach kierowania IGP w Krakowie, na własną prośbę w 1984 r. powrócił do Kielc i objął stanowisko kierownika Klinicznego Oddziału Położ. i Ginek. Instytutu Medycyny Klinicznej, gdzie kontynuował pracę zawodową, dydaktyczną i naukową. Jego dorobek naukowy to 140 prac opublikowanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych, które dotyczą: 1) chorób nowotworowych narządu płciowego, 2) hydrolaz lizosomalnych w procesach patologicznych jaja płodowego, 3) zmian objętości krwi krążącej oraz niedoboru białka w ustroju i ich wpływ na przebieg pooperacyjny. Na uwagę zasługują także dwie monografie: 1) wybrane zagadnienia z patofizjologii ciąży oraz 2) choroby sromu. Ta ostatnia jest pierwszym podręcznikiem na ten temat w literaturze krajowej.

W 1991 r. przechodzi na emeryturę, w trakcie której aktywnie współpracuje z dyrektorem Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w organizowaniu Oddziału Ginekologii Onkologicznej, którego kierownikiem został Jego uczeń doc. Józef Starzewski, a On sam wieloletnim konsultantem tego Oddziału.

Profesor A. Miecznikowski w znamienny sposób przyczynił się do nadania organizacyjnego i naukowego kształtu polskiej onkologii ginekologicznej. Był świetnym operatorem. Asystenci uważali Profesora za człowieka z charyzmą, był dla nich Mistrzem, który uczył szacunku i empatii do chorych oraz pokory do zawodu.

Otrzymał liczne odznaczenia kombatanckie i państwowe, m.in. „Krzyż Kombatancki Armii Krajowej”, „Krzyż Armia Krajowa 1939-1945” Odnaczenie „Armia Krajowa – Akcja Burza” Odnaczenie „Weteran Walki o Niepodległość” oraz: „Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski”, „Medal Tysiąclecia Państwa Polskiego”, Odnaki: „Za wzorową pracę w Służbie Zdrowia”, „Zasłużony dla Miasta Krakowa” i „Zasłużony dla Kielecczyny”. Otrzymał również Nagrodę Ministra Zdrowia oraz Nagrodę im. St. Staszica.

W ostatnich latach Jego życia bardzo wspierała Go i wspomagała Jego żona Magda.

Zmarł 17 grudnia 2014 r. w swoim domu – w Marzyszu niedaleko Kielc, przeżywszy 98 lat.

**Antoni Basta,
Krzysztof Niespodziański**

Pożegnanie kościelne, patriotyczne i akademickie odbyło się w Kaczynie na terenie woj. świętokrzyskiego. Prochy Profesora zostały przewiezione do Brzezin Śląskich i umieszczone zgodnie z wolą Zmarłego w Rodzinnym Grobowcu.

**Uczniowie Profesora
Wacław Jeż, Krzysztof Niespodziański**

Śp. Doktor Maria Sroczyńska (1925-2015)

"Dobry człowiek – dobry lekarz"
z przemyśleń Władysława Biegańskiego

Dr n. med. Maria Sroczyńska urodziła się 29.08.1925 r. w Tarnowie, gdzie spędziła dzieciństwo. W połowie lat trzydziestych przeniosła się z rodzicami do Warszawy, ponieważ jej ojciec został sędzią Sądu Najwyższego. Kiedy wybuchła wojna, miała ukończone dwie klasy szkoły średniej. Dalszą naukę kontynuowała na tajnych kompletach, gdzie zdała maturę i rozpoczęła studia medyczne na Wydziale Lekarskim Tajnego Uniwersytetu Poznańskiego w Warszawie. Równocześnie działała w konspiracji. Od jesieni 1939 r. do września 1944 r. należała do XIV „Białej” konspiracyjnej drużyny harcerskiej, która w ramach „Szarych Szeregów” działała w Warszawie na terenie Śródmieścia. Jako studentka medycyny w Szpitalu Maltańskim przeszła szkolenie pielęgniarskie i sanitarne, dzięki czemu w czasie Powstania Warszawskiego była wyszkoloną sanitariuszką. Pełniła dyżury w punkcie sanitarnym oraz w Szpitalu Elżbietanek. Kiedy Szpital został zbombardowany, dostała rozkaz ewakuacji kanałami. Wszystkie sanitariuszki prowadziły swoich rannych. (Na internetowej stronie Muzeum Powstania Warszawskiego umieszczone są wspomnienia dr Sroczyńskiej <http://www.1944.pl/historia/powstancze-biogramy/>).

W 1945 r. otrzymała świadectwo dojrzałości, podjęła na Wydziale Lekarskim UJ studia rozpoczęte na tajnych kompletach. Dyplom lekarza otrzymała w czerwcu 1949 r. W tym samym roku wyszła za mąż za kolegę z roku Jana Władysława Sroczyńskiego, późniejszego prodziekana i prorektora Śląskiej Akademii Medycznej. W początkowym okresie kariery zawodowej pracowała

we Wrocławiu w Klinice Pediatrii kierowanej przez prof. Hannę Hirszweldową. Tam też w 1951 r. przyszła na świat córka Ewa. Na początku lat pięćdziesiątych rozpoczęła pracę w ŚIAM w Klinice Pediatrii, kierowanej przez prof. Artura Chwalibogowskiego, gdzie w 1953 r. uzyskała specjalizację II stopnia w zakresie chorób dziecięcych. Po uzyskaniu w 1961 r. tytułu dr. n. med. otrzymała stanowisko adiunkta. Przez wiele lat prowadziła zajęcia dydaktyczne ze studentami, jednocześnie pracując jako lekarz w Oddziale Kliniki Pediatrii w PSK I w Zabrzu ŚIAM. W 1963 r. urodziła syna Jacka, co nie przeszkodziło Jej w kontynuowaniu kariery zawodowej. W trakcie swojej pracy zajmowała się problemami dzieci chorych na cukrzycę, następnie poświęciła się hematologii dziecięcej. W latach 1969-1972 przebywała w Republice Konga, gdzie pracowała na oddziale pediatrii, a następnie oddziale chorób wewnętrznych. Po powrocie do kraju kontynuowała, aż do emerytury, pracę w Klinice Chorób Dziecięcych pod kier. prof. Bożeny Hager-Mateckiej oraz w Woj. Poradni Hematologii Dziecięcej. Współpracowała z wiodącymi ośrodkami hematologii dziecięcej w kraju.

Profesor Danuta Sońta-Jakimczyk:

„Była bardzo dobrym lekarzem i wspierałałam Człowiekiem. Miałam niezwykle szczęście, że moją drogę zawodową rozpoczęłam w Klinice Pediatrii w Zabrzu w Oddziale Hematologii Dziecięcej, którego była ordynatorem. Niebawem dołączono jeszcze słowa „Onkologia Dziecięca”. Na początku lat 70. ta nazwa jednoznacznie kojarzyła się z chorobami zagra-

żającymi zdrowiu i życiu. Pani Doktor podjęła się bardzo trudnego zadania – w aspekcie medycznym i czysto ludzkim – ponieważ pacjentami były dzieci i młodzież. Dzięki ogromnej wiedzy i zaangażowaniu ośrodek zabrzański – już pod koniec lat 70. – był wśród siedmiu wiodących ośrodków hematologicznych w Polsce i dane nam było przeżywać pierwsze wyleczenia z białaczki, pierwsze spełnione marzenia. Pani Doktor była osobą bardzo serdeczną, pełną ciepła i życzliwości, a zarazem skromną. Całym sercem i swoją szeroką wiedzą oddaną swoim pacjentom. Uczyla nas medycyny, a także empatii, podkreślając, że „chore dziecko to chora rodzina” i należy ją także otoczyć opieką. Pierwsza w Polsce wprowadziła tzw. urlopowania dzieci do domu. Wiele dzieci zawdzięcza Pani Doktor wyleczenie: ukończyły szkoły, mają rodziny, zdrowe dzieci.”

Jako doświadczony dydaktyk, została wielokrotnie wyróżniona nagrodami dydaktycznymi przyznawanymi przez JM Rektora ŚIAM. Należała do Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego i z racji swojej okupacyjnej przeszłości do Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. W swoim długim pracowitym i barwnym życiu wychowała dwójkę dzieci, które zostały lekarzami, a także doczekała się dwóch wnuczek i dwóch wnuków i jednej prawnuczki. Zmarła 29.10.2015 r.

Prof. Danuta Sońta-Jakimczyk
Dr n. med. Ewa Wojcieszek

W ostatnich tygodniach pożegnaliśmy Kolegów, którzy odeszli na „wieczny dyżur”

29 września 2015 r., w wieku 57 lat zmarł śp. **lek. Wojciech Parfiniewicz**. Absolwent, rocznik 1984, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, specjalista II° chirurgii ogólnej. Delegat na Okręgowy Zjazd Lekarzy w II kadencji. Jego ostatnim miejscem pracy był Szpital św. Józefa w Mikołowie. Mieszkał w Katowicach.

14 grudnia 2015 r., w wieku 64 lat zmarła śp. **lek. Ewa Gosek**. Absolwentka, rocznik 1975, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, specjalista I° medycyny pracy i neurologii. Mieszkała w Sosnowcu, gdzie wiele lat pracowała w Szpitalu Miejskim.

15 stycznia, w wieku 69 lat zmarł śp. **dr n. med. Leszek Kocharński**. Absolwent, rocznik 1971, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, specjalista II° chorób wewnętrznych. Wieloletni pracownik SP Centralnego Szpitala Klinicznego im. prof. K. Gibińskiego ŚUM w Katowicach. W tym mieście mieszkał.

W wieku 86 lat zmarła śp. **lek. dent. Barbara Dziurska**. Absolwentka, rocznik 1954, Akademii Medycznej w Krakowie, specjalista I° ze stomatologii ogólnej. Mieszkała w Zawierciu.

Pozostaną na zawsze w naszej pamięci!
Okręgowa Rada Lekarska w Katowicach

KOMUNIKAT DZIAŁU INFORMACYJNO-PRASOWEGO ŚLĄSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ

**Dział Informacyjno-prasowy
Śląskiej Izby Lekarskiej
uprzejmie informuje,
że pod numerem tel. 32 60 44 260
mogą Państwo uzyskać konsultację w zakresie
kontaktów z mediami (codziennie w dni robocze,
w godzinach pracy Biura ŚIL)**

Nasze porady, opinie oraz inne informacje związane z funkcjonowaniem polskiego rynku medialnego mogą być też uzyskane drogą mailową mediasil@izba-lekarska.org.pl oraz w redakcji „Pro Medico”

szukam pracy

Lekarz otolaryngolog i lekarz medycyny pracy szuka dodatkowego zatrudnienia w Tychach i najbliższej okolicy; tel. 604 544 204

Specjalista okulista szuka pracy na terenie Śląska; tel. 32 724 04 10 (po godz. 19.00)

Stomatolog z I^o specjalizacji ze stomatologii ogólnej i swoją działalnością, szuka pracy w Bytomiu i okolicach; tel. 697 098 713

Lekarz stomatolog z 12-letnim stażem pracy w kraju i za granicą szuka pracy (NFZ i prywatnie) na terenie Raciborza, Rybnika, Wodzisławia Śląskiego, Jastrzębia Zdroju; tel. 519 375 605; e-mail: ar1973@interia.pl

Specjalista anestezjologii i intensywnej terapii oraz medycyny bólu podejmie pracę w transporcie medycznym lub na bloku operacyjnym w ramach chirurgii jednego dnia. Preferowane okolice Katowic; tel. 501 221 637, e-mail: fatou@poczta.onet.pl

Warszawa
ul. Sobieskiego 102 a
pokoje dwu- i trzyosobowe

dla gości hotelowych
niezwiązanych
z samorządem lekarskim
120 zł za dobę

dla lekarzy ŚIL niezależających
z opłacaniem składek
zniżka 60 zł za dobę

dla lekarzy z innych izb i osób
związanych z samorządem
lekarskim
zniżka 40 zł za dobę

możliwość wystawienia faktury
dla podmiotu wykonującego
działalność leczniczą

Rezerwacje i opłaty w Śląskiej
Izbie Lekarskiej w Katowicach
przy ul. Grażyńskiego 49a
tel. 32 60 44 200; 32 60 44 254
fax. 32 60 44 257
pn., śr. 8.15-17.00
wt., czw., pt. 8.15-16.15
Konto: 43 1020 2313 0000 3102 0020 0246

UWAGA:
Istnieje możliwość skorzystania
z noclegu
(w miarę wolnych miejsc)
z pominięciem
wcześniejszej rezerwacji.
tel. 22 851 45 79 (recepcja Hotelu)

Uprzejmie informujemy,
że recepcja Hotelu
jest czynna w godzinach
od 6.00 do 22.00.

Po godzinie 22.00
klucze można odebrać
w siedzibie Naczelnej Izby Lekarskiej
przy ul. Sobieskiego 110
za okazaniem
dowodu wpłaty.

Reklama w Pro Medico:

Wypełniony druk zlecenia ogłoszenia/reklamy lub dodatku w formie wkładki prosimy przesać faksem 32 60 44 257 lub e-mailem (b.blecharz@izba-lekarska.org.pl), następnie przesać pocztą oryginał zlecenia na adres Śląskiej Izby Lekarskiej.

W przypadku, gdy zleceniodawca chce otrzymać kopię zlecenia podpisaną przez reprezentantów ŚIL, prosimy przesać pocztą dwa egzemplarze wypełnionego zlecenia. Zlecenia ogłoszenia/reklamy lub dodatku w formie wkładki można również dokonać osobiście w siedzibie ŚIL (VI piętro) w godzinach pracy Izby.

Warunkiem zamieszczenia reklamy/ogłoszenia w piśmie jest dokonanie przedpłaty i przesłanie dowodu wpłaty na nr faxu 32 60 44 257. Bezpлатnie zamieszczane są ogłoszenia lekarzy i lekarzy dentyistów poszukujących pracy. Szczegóły i formularze: http://www.izba-lekarska.org.pl/268-zlecenia_reklamy.

ProMedico

Wydawca: Śląska Izba Lekarska w Katowicach
Nakład 14 000 egzemplarzy. ISSN 1232-8693

Redaktor naczelny: Żywiśław Mendel, zastępca redaktora naczelnego: Grażyna Ogródowska,
redakcja: Anna Zadora-Świderek, Joanna Wójcik.

Adres redakcji: „Pro Medico”, ul. Grażyńskiego 49a, 40-126 Katowice, tel. 32 60 44 260, fax 32 60 44 257,

e-mail: biuletyn@izba-lekarska.org.pl; www.izba-lekarska.org.pl

Opracowanie graficzne, skład i korekta: Wydawnictwo KA, Tarnowskie Góry, ul. Opolska 23 c. Druk: Mikopol

Reklamy i ogłoszenia: Bogusława Blecharz. **Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i reklam.**

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów. Data zamknięcia numeru: 8 lutego 2016 r.

Materiały prasowe do następnego numeru przyjmujemy do 3 marca 2016 r., reklamy – do 1 marca.

Dla wszystkich lekarzy zrzeszonych w ŚIL w Katowicach pismo bezpłatne.

Okladka: fot.: Aleksander Krzystyniak

